

DEBRECZEN

XVIII. évf. 265. sz.

Keletmagyarországi Napló

Ára: 12 fillér

Az erdélyi nyereménykötvény vásárlás kezdő napja november 24.

Orvosi jelentés a Kormányzó Úr betegségéről

ERDÉLY

nevétől visszhangzik az ország. Ezt a szót írják a lapok, erről beszélnek a szónokok, ezt harsogja világgá a rádió. Erdély, Erdély, Erdély, mely huszonkét esztendőn keresztül elérhetetlen vágy és távoleső álmom volt. Most itt van. Kézzel foghatom rögét, szememmel simogathatom hegyeit és lankáit, füllel hallhatom izes beszédét.

Erdély: mennyi szín, mennyi zamat, mennyi könny és mennyi mosoly.

Minden benne van, amit huszonkét esztendőn keresztül imádságos estéken behunytt szemem mögött láttál.

Távolról ködösen kéklő csiki hegyek lenyves rengetegekkel, melyet nem irtott ki egy évezreden keresztül a székely testvér, de okos belátással kitermelt és telepített.

A Bihar, Meszes, Réz hegyek szelíd lejtésű lankái alatt termő földek, míg fent a magasban tölgy és bükk rengetegek néznek feléd az Alföld tájaira. Kanyargó folyók, melyek völgyében ezer esztendőn keresztül élt a magyar és álmódta Árpád nagy álmát, a negyvenmillió magyar nemzet megszületését. Arany és ezüst, réz és mész, fa és gyapjú mind, mind olyan kincs, melyeknek kiéjtésénél a mai európai ember a szebb multat látja visszatérni. És mindez ott van túl a Királyhágón, ott az erdélyi bércek, völgyek, lankák és dombok mentén kifogyhatatlan gazdagságban. Bányák tárnái várnak, városok berzsdásodott gépei sírnak, üzletek és műhelyek reménykednek.

Ez a reménykedés és hit, ez a bizalom és nagy vágyakozás lassan valósággá lesz, mert mindezt megvalósítja az erdélyi nyeremény kötésén. Százmillió pengő sorsáról határozott a magyar kormány és százmillió pengő kell összehoznia a magyar társadalomnak azért, hogy ne sirjon hiába Erdély a felszabadulás után, a talpraállás reménye nélkül. Talpra fog állani, meg fog erősödni, mert ez a sorsa, ez a hivatása és magyar rendeltetése. Nem állhatsz elő kifogások sorával, nem mondhatod, hogy téged csak távolról érint a kérdés. Verünkbe vág és lelkiünkbe ég.

Erdély visszatért, Erdély újra magyar.

Hogy még jobban magyar, hogy még inkább a miénk legyen, hogy segítsünk rajta és magunkon, azért szívügye minden igaz magyarnak az erdélyi nyereményköltésének sikere!

NAGY HARCOK AFRIKÁBAN

Német és olasz megállapítások az Anglia részéről bejelentett líbiai offenzíváról — A Marnarica sivatagban 150 kilométeres arcvonalon dúl a csata — A brit támadásokat visszaverték — A német arcvonal a Krim félszigettől a Ladoga tóig támadásban van

Weygand francia tábornok nyugalomba vonult

Míg a szovjetellenes fronton továbbra is nagyarányú támadások folynak, addig délen, az afrikai arcvonalon is megélenkültek a hadiesemények. A német és olasz hadijelentések beszámolnak arról, hogy 150 kilométeres arcvonalon dúl a csata az afrikai sivatagban és hogy az angolok új északafrikai offenzíváját visszaverték a német és olasz csapatok.

Olasz illetékes körök a leghatározottabban állást foglalnak azzal a nagyhangú angol kijelentéssel szemben, amely azzal kérkedik, hogy Kireneikában nagyszabású angol támadással létrehozták azt a második frontot, amelyet a Szovjet Angliától tehermentesítés céljából követelt. Ezzel szemben olasz illetékes körök leszögezték, hogy Dzsarabub és Sollum között az angol támadó csapatok felvették az érintkezést az olasz védőcsapatokkal és a csata 150 km. szélességben folyik.

A római sajtókonferencián nyilatkoztak ezekről a harcokról, amelyeket az angolok óriási propagandával igyekeznek már most a legoptimistább színben feltüntetni. Olasz részről leszögezték, hogy semmiféle „rajtaütésről” sem egy már megtörtént 80 km-es előnyomulásról szó sem lehet, mert egyrészt az olasz csapatok teljesen felkészülve álltak a támadást, másrészt pedig az angol és az olasz front között sivatag terül el, amelyet a legvérmesebb szavakkal sem lehet már elfoglalt területnek minősíteni.

Illetékes római körökben megjegyzik még, hogy nem felel meg a valóságnak az az angol híresztelés, amely szerint az angol csapatok 50 mérföldnyire előrehatoltak a Marnarica sivatagban. Valójában csak az történt, hogy az angol csapatok áthaladtak a senki földjén, hogy elérjék az első olasz vonalakat. Lehet, hogy az angol csapatok néhány helyen csakugyan megtettek 50 mérföldnyi utat, de ez csak teljesen lakatlan helyen történhetett, ahol nincsenek helyőrségek.

BERLINI KIJELENTÉSEK

Illetékes német részről közlik: Itteni illetékes körökben csütörtök este arra a kérdésre, hogy milyen új hírek vannak az északafrikai hadieseményekről, a sajtó képviselői előtt a csütörtöki német hadijelentés szövegére utalva, nagyon figyelemreméltónak mondták, hogy német részről 36 óra múlva már jelentették, hogy az ellenség támadását visszaverték, súlyos veszteségeket okozva nekik. Ha Churchill ezzel kapcsolatban azt hiszi — mondják berlini félhivatalos körökben —, hogy az alsóháznak arról kell beszélnie, hogy az angoloknak Észak-Afrikában öt hónapjuk volt a felkészülésre, ez majdnem úgy tűnik fel, mint-ha az angol miniszterelnök azt hinné, hogy Németország ezalatt aludt. Itteni körökben azt hiszik, hogy nyugodtan várhatják meg, hogy miként fognak tovább folyni a hadműveletek az ottani térségben. Feltűnő azonban, hogy — emelik ki itteni körökben — a bolsevisták propagandája szerda óta állandóan szovjet offenzívákat, szovjet zuhanóbombázók által végrehajtott támadásokat emleget, sőt arról is beszél, hogy a német arcvonalat különféle helyeken benyomták. Itteni körök kijelentései szerint mindezek az állítások nem állják meg helyüket. Ennek éppen az ellenkezője az igaz, mert a német arcvonal, amint azt kiemelik, a Krim-félszigettől a Ladoga-tó déli részéig támadásban van. Német katonai körök nézete szerint az említett bolsevista jelentések időbelileg feltűnően egybeesnek a berlini brit offenzívával. Ezért Berlinben e dolgok mögött bizonyos politikai szándékok látnak.

Német illetékes helyről közlik még: Berlinben tudomásul vették az Anglia részéről bejelentett líbiai offenzívát. Berlini politikai körökben utalnak arra, hogy Angliában győzelmi hangulatban már is második arcvonalról beszélnek. Ez a második arcvonal — vélik Berlinben, — aligha felel meg Sztalin várakozásainak és követeléseinek, mert Sztalin nemcsak általánosságban beszélt egy másik arcvonalról, hanem nagyon szabatosan fejezte ki magát, amikor

elengedhetetlennek emlegette a nyugati arcvonalat.

KÜLDHET-E AMERIKA EXPEDICIÓS HADSEREGET?

Hoover, az északamerikai Egyesült Államok volt elnöke rádióbeszédében kijelentette, hogy az Egyesült Államok népének többsége ellenzi amerikai expediciós hadtest kiküldését akár Afrikába, akár Európába. Ilyen vállalkozás nemcsak amerikai emberélet céltalan pazarlását jelentené, hanem egyúttal károsítaná a gazdasági szabadságot az Egyesült Államokon belül. Arra a kérdésre, vajjon Amerika az angol katonai erőkkel egyesülve létrehozhatna-e katonai fordulatot Európában, Hoover válaszképpen utalt arra, hogy a Szovjetunió tízmillió katonájával, 20.000 tankjával és ugyanannyi repülőgéppel saját földjén és erődítések mögött nem tudta legyőzni a német hadsereget.

Amerikai expediciós hadtest küldése Európába ezúttal nem lehetne végebe úgy, mint a világháború idején történt. Akkoriban a csapatokat fokozatosan tudták át-küldeni Európába, most azonban egyszerre öt-nyolcémillió amerikai katonából álló döntőerejű harci egységre volna szükség a brit erők hozzászámításával. Az ilyen szállításokhoz szükséges hajóteret is csak öt esztendő alatt lehetne megépíteni. Egy katonai szakértő sem hiszi azonban, hogy ilyen hadsereg, ha az Atlanti óceánon át is jutna, partraszállhatna Európában.

FONTOS TUDNIVALÓK

Felkutatják az elrejtett textilkészleteket.

Megállapították a teherfuvarozás legmagasabb díjait.

Hirdetmény a sertések és juhok téli legeltetéséről.

TÓKÉS FOTO
• PÜSPÖKI PALÓTA •

2. OLDAL

300.000 AMERIKAI KATONA TELI FELSZERELÉSE

A svéd Stockholms Tidningen c. lap washingtoni jelentést közöl, amely szerint ottani politikai körökben élénk beszéd tárgya az a hír, hogy 300.000 amerikai katona számára téli felszerelést rendeltek annál is inkább, mert az amerikai hadsereg téli felszerelésében való szükségletét már régebben feljegyezték. Ezt a hírt összefüggésbe hozzák Hoover beszédével, amelyben minden látható ok nélkül amerikai expedíciós hadsereg kiküldésére ellen tiltakozott.

WEYGAND NYUGALOMBA VONULT

Vichy jelentés közli, hogy Weygand tábornok 56 évi szolgálat és magasra ívelő pályafutás után nyugalmába vonult. Pétaín napiparancsban emlékezett meg róla.

Weygand tábornok neve szorosán összefügg Franciaország újabkori történetével. Már vezető szerepet vitt a francia hadseregben az 1914-18-as világháborúban is. A mostani háború elején keleten szervezte az úgynevezett Weygand-vonalat. A francia összeomlás elhárítására hazahívták, de már ő sem tudta elhárítani a francia hadsereg vereségét. Része volt a fegyverszünet megkötésében, az utóbbi időben az afrikai francia gyarmatok védelmére volt főfeladata.

Chatell, Weygand tábornok közvetlen munkatársát Algír főkommandószóvá nevezték ki. Fonard altengernagyot, a tábornok egy másik munkatársát Afrika állandó főtitkárává nevezték ki. Juin tábornokot hadtestparancsnokká léptették elő és Északafrika főparancsnokává nevezték ki. Barral tábornokot Nyugat-afrika főparancsnokává nevezték ki.

Ezek a változások alighanem összefüggésben állnak a legújabb afrikai eseményekkel.

Weygand tábornok üzenetet intézett az Afrikában székülő főkon-

zulokhoz. Üzenetében köszönetét fejezte ki és arra kérte őket, hogy folytassák hűséggel a haza egysége érdekében kifejtett törekvéseiket. A tábornok napiparancsot intézett az afrikai hadsereghez is.

AZ ANGOLOK A TRANSZKAUKÁZUSI OLAJMEZŐKET FELTÍK

A szövetséges csapatok újabb előnyomulása a keleti front déli szakaszán angol körökben nagy aggodalmakat kelt. Az angolok új légitámaszpontokat állítottak fel, melyeknek az volna a céljuk, hogy a német és szövetséges csapatok előnyomulását az Azovi tenger felől megakadályozzák, másrészt, hogy a Krasznodar környéki olajmezőket megvédjék.

AMERIKAI JEGYZÉK FRANCIÁORSZÁGHÓZ

Washingtoni jelentés szerint Sumner Welles külügyi államtitkár a washingtoni francia nagykövetnek tegnap jegyzéket nyújtott át.

A JAPÁN-AMERIKAI TÁRGYALÁSOK

A washingtoni külügyminisztérium a Japánnal folyó tárgyalásokkal kapcsolatban közölte, hogy szerdán nem tartottak formális ülést, a két ország képviselői azonban tájékozódás céljából találkoztak, hogy kicseréljék az egyes pontokról szerzett kölcsönös értesüléseiket.

MEGEGYEZETT AZ OLAJKÉRDÉSBEN MEXIKÓ ÉS AZ USA

Mexikó és az USA között meg egyezés jött létre az olajkérdésben fenálló nézeteltérés kérdésében. A mexikói kormány által 1938-ban kisajátított idegen kézben levő mexikói kőolajforrásokra nézve ugyanis a két kormány tervet dolgozott ki, hogyan lehet az olajdík amerikai tulajdonosainak követelését közmegegyezésre rendezni.

Német hadijelentés

Keleten a támadó hadműveletek eredményesen folynak
Észak-Afrikában vissza verték a brit támadásokat

Berlin, nov. 20. A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távirati Irodának:

A véderő főparancsnoksága közli: A keleti arcvonalon megindított támadó hadműveletek továbbra is eredményesen folynak.

A légi erő a Fekete-tenger északi partján és a Don középső folyásának vidékén fekvő szovjet légi támaszpontokat bombázták. Harcigép-alkulatok támadásokat intéztek az arcvonal középső szakaszán és a Volchovtól keletre fekvő vidéken vasúti szállítmányok és vasúti összeköttetések ellen.

Erős harcigép-alkulatok világos nappal gyűjtő- és robbanóbombákkal árasztották el Moszkvát. Leningrádnál két vadászraj merész támadással nyolc ellenséges gépet lőtt ki egy nagyobb menekülő szállítógétekből.

A Nagybritannia ellen folyó harcokban a Faröer-szigetekenél bombatalálattal megrongáltunk egy közepes nagyságú kereskedel-

mi hajót. Légi támadásokat intéztünk továbbá az angol délnyugati partvidék katonai berendezései ellen és tovább folytattuk repülőgépről a brit kikötők elaknásítását.

A flandriai partokon kísérőszolgálatot teljesítő előrhajók saját veszteség nélkül eredményesen elhárították brit gyorsnaszádok támadását. A német lövedékek felgyújtottak egy ellenséges gyorsnaszádot, úgyhogy elvesztésével lehet számolni.

Észak-Afrikában azok a brit erők, amelyeknek készülődését Szidi Omartól délre és délnyugatra már napok óta felismertük, november 18-án támadásra indultak Tobruk irányába. A német-olasz alakulatok gyors ellentámadással visszavetették a Szidi Omartól nyugatra harcbaküldött erős brit egységeket és súlyos veszteségeket okoztak nekik. Sok ellenséges páncélost sikerült elpusztítani. — (MTD)

Olasz hadijelentés

150 kilométeren dül a csata a Marnarica sivatagban

Róma, nov. 20. (Stefani) Az olasz főhadiszállás 536. közleménye: November 18-án és 19-én éjszaka légi kötelékeink bombázták Málta szigetének légi és tengerészeti célpontjait.

A november 20-ára virradó éjjel angol repülőgépek bombákat dobtak le Brindisire, Nápolyra és Mesina környékére. Súlyosabb károkat nem okoztak. Brindisiben egy repülőgépet lelőttünk.

Kelet-Afrikában a gondari harc-
tér több arcvonalán védelmünk

megtörésére irányuló újabb ellenséges kísérleteket hűsítottunk meg.

A Marnarica sivatagban szerdán hajnalban ellenséges páncélos erők megtámadtak olasz páncélos csapatokat, amelyek felvették velük a harcot. Az „Ariete” páncélos hadosztály erélyes ellentámadással estefelé elvágta és elpusztította az ellenséges harcokocsik egy részét, míg a többiek visszavonultak. A csata 150 kilométeres arcvonalon folyik. (MTD)

APOLLO Filmszínház

CSAK 16 ÉVEN FELÜLIEKNEK!

Enyhítő körülmény

A legszemlésebb francia vígjáték. — Ötlet, humor, vidámság, zenei slágerek.

Bárdossy miniszterelnök üdvözlő táviratát a háromhatalmi egyezményhez való osatlakozás évfordulóján

Hitler válasza a miniszterelnök táviratára

Magyarországnak a háromhatalmi egyezményhez történt csatlakozása évfordulóján Bárdossy László miniszterelnök és külügyminiszter az alábbi táviratot intézte Hitlerhez:

Magyarországnak a háromhatalmi egyezményhez történt csatlakozása első évfordulóján a legészintebb üdvözlémet tolmácsolom Nagyméltóságodnak. Egyben szövetséges országaink jövőjére irányuló legjobb kívánságaimat fejezem ki. Szilárd meggyőződés, hogy a hármasegyezményben egyesült hatalmak által követett politika az egyetlen járható út az új európai rend elérésére. Ez fogja a népeknek a mindig áhitott igazságos békét és általános jólétet meghozni. Ez alkalommal rendkívül jóleső érzéssel gondolok vissza azokra az órákra, amelyeket az elmúlt év sorsdöntő eseményei közepette Nagyméltóságoddal tölthettem. Fogadja Nagyméltóságod kiváló tisztelettel nyilvánítását.

Mussolini elnök kormányelnökhez az alábbi táviratot intézte:

Egy esztendője csatlakozott Magyarország a háromhatalmi egyezményhez, amely az igazságos béke megteremtésére törekvő nemzeteket egyesíti. A baráti és szövetséges nemzetek együttműködése a jövőben is meg fogja oldani a háború által reánk rótt feladatokat. Örömmel fejezem ki ezen a napon Nagyméltóságodnak szívóbb jövő

jókívánságaimat.

Toyo miniszterelnökhez az alábbi táviratot intézte:

Az első évfordulóját ünnepeljük ma annak, hogy a magyar kormány a háromhatalmi egyezményhez csatlakozott országaink azóta együttműködnek azon az úton, amely az igazságokon felépülő világképhez vezet. Meggyőződésem, hogy nemzetünk kapcsolatai ebben a munkában még szilárdabbakká fog válni. Kérem Nagyméltóságodat, fogadja e napon legmelegebb jókívánságaimat.

Ugyancsak melegehangú táviratot intézett Bárdossy miniszterelnök Ribbentrop német, Ciano olasz és Togo japán külügyminiszterhez.

Budapest, november 20. (MTI) A Führer a következő távirattal válaszolt Bárdossy miniszterelnök táviratára:

Köszönöm Nagyméltóságodnak azokat a jókívánságait, amelyeket Magyarország a háromhatalmi egyezményhez való csatlakozása első évfordulóján alkalmából kifejezésre juttatott. En is szilárdan meg vagyok győződve arról, hogy a háromhatalmi egyezmény továbbra is elő fogja mozdítani annak az alapnak a megteremtését, amelyen az európai népek kapcsolatait igazságosan újírandezhetjük és ezzel egyúttal záloga államaink boldogulásának. Hitler Adolf.

Az országos MEP értekezlete

Megemlékezés a háromhatalmi egyezményhez való csatlakozásról — Szilassy főispán üdvözlése

Budapest, november 20. A MEP vitéz Lukács Béla országos elnök elnöklésével csütörtökön pártértekezletet tartott.

Vitéz Lukács Béla elnöki megnyilvánulása során igen meleg szavakkal üdvözölte Reményi-Schneller Lajos pénzügyminisztert abból az alkalomból, hogy a testvéri olasz nemzetnél tett látogatása után első ízben jelent meg a pártban. Nem kell hangsúlyoznom — mondotta a továbbibban — azt a tiszteletet és ragaszkodást, amelyet a magyar nemzet minden egyes tagja az olasz nemzet iránt érez.

Ma egy éve annak — folytatta szavait —, hogy Magyarország csatlakozott a német-olasz-japán hármasegyezményhez és ezzel a szoros szövetségi viszony létrejött a tengelyhatalmak és Magyarország között. A nemzet minden tagja tudja, hogy sorsunk jobbrafordulását a baráti hatalmaknak köszönhetjük. Ezért indítványozom, hogy a párt a háromhatalmi egyezményhez való csatlakozásunk évfordulóján alkalmából a német nemzeti szocialista és az olasz fascista mozgalmat a két párt vezetőjéhez intézendő távirat útján köszöntse.

Az értekezlet lelkes tapssal fogadta az országos elnök szavait és indítványát egyhangú határozattal elfogadta. Ezután dr. Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter szólt fel és rövid tájékoztatást adott a pártnak olaszországi útjáról.

Az értekezlet további során vitéz Lukács Béla elnök meleg szavakkal üdvözölte Viczián Istvánt Pest vármegye és Debrecen főispánjává történt kinevezésük alkalmából, majd bejelentette az értekezletnek Müller Antal kilépését a pártból.

Végül Sigray István és Kossuth Pál időszerű kérdésekben kértek tájékoztatást a kormánytól. Felszólalásukra Györfly-Bengyel Sándor közellátási és Varga József kereskedelmi miniszter-

adott megnyugtató választ, amit a pártértekezlet tudomásul vett. Az értekezlet után pártvacsora volt, amelynek során Tóth József a párt nevében meleg szavakkal üdvözölte az újonnan kinevezett főispánokat, Szilassy Lászlót és Viczián Istvánt. Az üdvözlésre Szilassy László válaszolt.

Német ek a szovjet védővonalban

Stockholm, nov. 20. (NST) A szovjet rádió jelenti, hogy a német csapatok Tulától délre behatoltak a szovjet vonalakba. Erős német ek törte át a szovjet védő vonalait.

(NST) A Szovjetunióból érkező hírek szerint Sztalin parancsot adott a szovjet hadseregnek, hogy öljenek meg minden németet. A vörös hadseregnek nem szabad többé foglyokat ejtenie. Felszólítják a megszállott területek lakosságát is, hogy mindenütt öljenek meg minden német katonát, ahol csak lehetőség kínálkozik erre.

London, nov. 20. (NST) A Londonba érkezett legújabb hírek szerint a keleti arcvonal déli szakaszán, az Azovi tengertől északra újabb német támadás folyik. Hírigyőzések beszámolóit szerint a német csapatok támadásának élén Guderlan tábornok páncélos erői törnek előre.

Vígyszínház mozgó

Ma is az izgalmas és érdekes magyar képművészet

Akit elkap az ál

Irta: Bolgár Géza.
Fősz.: SIMOR ERZSI, HID-
VÉGHY VALÉRIA, Somogyi
Nusi, Földényi, Mihályffy.

A magyar iparnak sem jelenét, sem jövőjét nem féltém — mondotta Varga miniszter

Bejelentette a munkaközvetítés államosságát — Elismerés a magyar mérnök és munkás iránt.

A képviselőház tegnapi ülésén az iparügyi tárca költségvetését tárgyalta. Stitz János előadó ismertette a tárca költségvetését. Rámutatott arra, hogy a magyar ipar tökéletességéhez és korszerűségéhez feltétlenül szükséges az új iparfejlesztési törvény, amelyet rövidesen beterjesztenek. A munkaközvetítés államosságának javaslata is nemsokára a Ház elé kerül. A munkakamara törvénytervezete szintén készen van. Többet szólaltak még fel.

Dr Varga József iparügyi miniszter vitázó beszédében rámutatott arra, hogy a múlt évi költségvetés előterjesztése óta az ország ipari nyersanyagellátó nehézségei lényegesen fokozódtak ugyan, az ipari termelés mégis várakozáson felül kedvezően alakult. A magyar gyárpár termelési értéke 1940ben 4.4 milliárd pengőt tett ki az előző 3.8 milliárd és az 1938. évi 3 milliárd pengővel szemben. Ebben a kedvező fejlődésben legnagyobb szerepe változatlanul a beruházási program végrehajtásának jutott. A magyar gyárvállalatokban most szeptemberben közel 73-millió munkát dolgoztak, míg januárban 69 millió volt a munkások száma és az elmúlt év szeptemberében 70 millió. Az ipari termelés menete a munkanélküliségnek úgyszólván teljes megszüntetését eredményezte. Ha valamelyes munkanélküliség mégis mutatkozik, ezt könnyebben vezethetjük le, mint a régebbi esztendőben, mert a mezőgazdasági munkapiacra egy év óta észrevehető munkahiány van.

Az idén júniusban 371 ezer volt a gyárpári munkáslétszám, míg januárban 358 ezer, egy évvel ezelőtt pedig csupán 355 ezer. A kézműiparban foglalkoztatottakkal együtt a munkáslétszám az idei év májusában a trianoni országterületen 880 ezer, ami csúcspontot jelent a magyar ipar történetében. Az idei év januárjában a visszatért felvidéki és kárpátaljai területen 48 ezer, áprilisban már 57 ezer ipari munkás dolgozott az erdélyi és délvideki munkásokkal, valamint az egyéb ipari alkalmazottakkal együtt. Tehát jóval több mint egymillió főnyi a tábor, amelyet ipari termelésünk foglalkoztat. Ez a szám felülmúlja azt a várakozást, amelyet iparfejlesztésünk tekintetében még néhány évvel ezelőtt is láptálhattunk.

Az ipari termelés terén kénytelenek vagyunk teljes háborús anyaggyártást folytatni, de figyelemmel vagyunk az elsőrendű polgári szükségletre, továbbá az export részére szükséges anyagmennyiségre is.

A keleti és erdélyi országrészek visszatérése után is a szén maradt legfontosabb energiahordozónk. Hazai szénbányáink 1940-ben 115 millió mázsa szenet termeltek. A termelés a szükségletet nem fedezte és ezért a szénbányáknak további beruházást kell tenniük. A fogyasztást ugyanis jelentősen növelte az ipari üzemek meg-nagyobbodott szükséglete mellett a visszacsatolt területek szénigénye. — A szénhiányt behozatallal kellett pótolni. Az idei évben hazai szénbányáink még tovább növelik a termelést. Az erdélyi területek fabőségére örvendetesen nyilvánult meg az ország faszén ellátásában is. Az elmúlt évben elsősorban a hazatért erdélyi és keleti területeket tették vizsgálat tárgyává és a kutatások sikerrel jártak.

Az ipari készárú előállításán terén is több gyáralapítás, illetve üzem-bővítés történt. Elsősorban a vas- és gépiparban. Ezeknél nagy mértékben való-sították meg az ipari decentralizációt. A mérnök utánpótlás kérdésével foglal-kozva kijelentette, hogy a jövő évi költ-

ségvetésben hatvanezer pengőt vett fel műegyetemi ösztöndíjak létesítésére.

A miniszter ezután a kisiparosságról beszélt, amely a mai körülmények között sajnos a legkövetlenebbül érzi a háborús gazdaság minden nehézségét és hátrányát. A nyersanyaghiány, a kézműiparosok jelentős számának munkáját a legszűkebb keretek közé szorította, jóllehet sok minden történt, első-sorban éppen a kisiparosok aránylag kedvező anyagellátása érdekében.

A számos szakmában méltán nagy-hírű, öntudatos magyar kisiparosréteg fokozott gondoskodása tárgya. A kisiparos hitelakció, amelynek különösen a mai időkben van nagy jelentősége és a közületi hozzájárulással ma már 302 millió pengőre emelkedett.

Magyar nyíltsággal, de magyar szellemmel is kell szólnom az egyes ipari ágazatok fiataljaihoz, folytatta a miniszter. A kényszerű háborús munka, a nyersanyaghiány, módszerek megakadályozzák, hogy mindenki abban a szakmában boldoguljon, amelyet magá-nak vall. Meg kell barátkozni a háború tartamára azzal, hogy egyes ipari ágakban nem adhatunk kenyeret, mindenki olyannak, aki abban az iparágban akarja begkeresni a megélhetéshez valót, amelyet tanult. Elsősorban természetesen az az ifjúságnak kell átmenetileg áttérnie más foglalkozásra. Foglalkoztatni minden munkáskezet tudunk, más munkára áttérni csak azokban az iparágakban kell, amelyekben, remélhetőleg átmenetileg nyersanyag-hiánnyal küzdünk. Mindenki ott tartózkodik kötelességét teljesíteni, ahol a közérdek követeli. Nemcsak a baráti hatalmunkkal, hanem mindenütt a többi országokban kényszer rendszabályokat alkalmaztak azokon a munkaterületeken, amelyek a háborúban nem termel-hetnek gazdaságosan és azoknál az ipari műhelyeknél, amelyek csekély-számú ipari munkásságot foglalkoz-tatnak.

Hosszasan foglalkozott ezután a miniszter az ipari szociálpolitikával, han-goztatva, hogy az iparban foglalkozta-tott munkások és alkalmazottak jóré-széről való gondoskodást egyik legfon-tosabb feladatának tekinti. A legkisebb munkabérek és százzszázalékos bérpót-lék rendszere a gyakorlatban eddig be-vált. A munkaközvetítés államosságára vonatkozó törvényjavaslatot a legköze-lebbi Ház elé terjeszti s az állami munkaközvetítő hivatal átszervezése folya-matban van. A jövő évi költségvetésben első teendője a jelenleg működő nyolc hatósági munkaközvetítő államossítása lesz. Ezenkívül a fontosabb ipari köz-pontokban hat új munkaközvetítő hiva-talt épít ki, úgyhogy húsz vidéki város-ban fog az állami munkaközvetítés mű-ködni. A múlt havi munkaviszonyokra vonatkozó jogszabályok betartásának ellenőrzése céljából megkezdtek az or-szágos munkaügyi felügyelőségnek, mint kizárólag munkaügyekkel foglal-kozó szakhivatalnak szervezését, meg-pedig szakmai alapon. A tanoncpolitika fontosságára való tekintettel a fel-ügyelőség keretében a fiatalok dolgo-zók ügyeinek intézésére külön előadót jelölt ki.

Uj tanoncotthonok felállítására nemcsak Budapesten, hanem a nagyobb vidéki ipari centrumokban is sürgős szükség van. A munkaidő és munkabér kérdésének rendezése stb. magasabb fokra fejlődtek és nincs olyan botor ember, aki azt visszafeljeszteni szándé-kozná. A háború azonban több vonatkozásban állt parancsol. A munkás-ságnak, amely a háborús felkészültsé-gével a nemzetnek olyan szolgálatot tett, amelyet csak a legmagasabb el-ismerés szavaival lehet illetni, be kell látnia, hogy a háborúban anyagi ál-do-zatot mindenkinek hozni kell és ez alól aránylag kismértékben a munkásság sem lehet kivétel.

Örömmel kell megállapítanunk, fejezte be beszédét a miniszter, hogy az iparunk fejlődött és erősödött. Az ered-mény elérésében közreműködött vala-mennyi mérnöknek, munkásnak, alkalmazottaknak, kisiparosnak, vállalkozónak és gazdaságpolitikai szervezés tényezői-nek, az egész nemzet nagy hálával tar-tozik önfelelő munkájukért. Legfő-képen azonban a magyar mérnöknek és magyar munkásnak, akiknek az ered-mény elérésében országnérésük van.

Abban a biztos tudatban, hogy rájuk a nemzet a jövőben is mindenkör számíthat, nyugodt szívvel tekintek a jövőbe. A magyar iparnak sem jelenét, sem jövőjét nem féltém. Iparunk tovább fog erősödni, mert ez az erősödés nemcsak

3. OLDAL

a mi érdekünk, hanem az új Európa gazdasági rendjéé is. A miniszter beszédét nagy tetszéssel fogadták. A Ház a tárca költségvetését megszavazta.

Orvosi jelentés a Kormányzó Úr betegségéről

Budapest, nov. 20. Hivatalosan a következő orvosi jelentést teszik közzé:

A Kormányzó Úr Öföméltsége influenzája recidivált. A csütörtök esti hőmérséklet 38.6.

Komplikáció nincs, pár napig az ágyat kell őrizni.

Budapest, 1941. nov. 20. Este hét óra. Szöllőssy egészségügyi főtanácsos, közkórházi főorvos. (MTI)

Ravasz László püspök beszéde azokról, kik nem tudják mi a bolsevizmus

Budapest, november 20. A dunamel-léki református egyházkerület ünnepi közgyűlésre jött össze a Kálvin-téri templomban, hogy megünnepelje Ra-vasz László húszéves püspöki jubi-leumát. Gróf Teleki József főgondnok-elnök megnyitó beszédében üdvözölte a visszatért országrészeket, szölt a Szov-jet elleni kereszties hadjáratban honvé-deink helytállásáról, amelyek új dicső-séggel tetőzik a magyar katona hírét-nevét, majd köszöntötte a jubiláló pü-spököt.

Ravasz László püspök évi jelentésé-ben megemlékezett a déli ország- és egyházrészek felszabadításáról, a buko-vinai székelly telepések hazakerüléséről, majd nagy halottainkról, gróf Teleki Pálról, Puky Endréről, Juhász Andorról és Farkas István püspökről.

A háborús helyzetről beszélve mélt-tatta a fronton küzdő honvédeinket. Az orosz síkságon a világtörténelem legna-gyobb csatájában elől — mondotta —, lesz-e ezen a földön kultúra, van-e hely Krisztus anyaszentegyháza számára, s megadatik-e nekünk, hogy halhatat-lan lelkekhez méltó életet éljünk. A mi fiaink is ott küzdenek ebben az óriási harcban.

A keresztény egyházak ökümení-kus mozgalmi új tájékozódásra kény-szerűlnek — mondotta a továbbiakban. Hangoztatnom kell, hogy a keresztény hitigazságok nem azonosak a mai úgy-nevezett demokrácia címkeje alatt áru-lt

világnezetekkel. Nekünk kell tanúságot tenni arról, hogy az a kereszténység, amely szövetségesnek tartja a bolseviz-must, vagy tudatlan, vagy áruló. Ne-künk kell bátran megvallanunk, hogy tökéletes valótlan az, amit a nem-zeti szocializmus Isten-ellenességéről és egyházüldözéséről hirdetnek.

— Mi itt, Európa középpontján egy nagy világnézeti átalakulás sodrában, szabadoknak, függetleneknek, zavartalanul keresztényeknek érezhetjük és vallhatjuk magunkat s keresztény-ségünk tökéletességre vivésében, nem a külső hatalom gátol, hanem szívünk gyarlósága. Nekünk kell bizonyoságot tennünk arról, hogy a bolsevizmus min-den politikai látszat ellenére, amelyben a nyugati demokráciák színe előtt tet-szeleg, éppen olyan halálos és gyökeres ellensége a kereszténységnek és éppen úgy pusztítja s irtja, ahogy Domitianus és Diocletianus vagy pedig az iszlám pusztította és irtotta.

— Központi helyzetünkön fogva a legtisztábban mi látjuk, micsoda ször-nyű játékot űz a világgal a Sátán, mi-kor oda tudja juttatni az embereket, hogy a canterbury érsek a Szovjet győ-zelméért imádkozik és a világ legna-gyobb birodalmának egyik legsürgő-sebb erkölcsi feladata az, hogy a finnek kezéből az önévelmi harc fegyverét, kegyes szólamok közben kisavarja. — Ezek az emberek nem tudják, hogy mi a bolsevizmus.

Virágszönyegen tértek haza a nagyvárad huszárok

Nagyvárad, november 20. Csütörtök-ön délelőtt 11 órakor ünnepélyesen fogadta a város lakossága a keleti harc-térről hazatért huszárokat és egyéb lovascsapatokat. A főpályaud-vartól a Szent László térig, a körül-belül kétkilométeres úton vonultak végig a csapatok.

Az alig egy év felszabadult város túláradó szeretettel köszöntötte fiait, akik újabb dicsőséget szereztek a ma-gyar névnek. Végig az utcákon tíz-eres tömegekben állt a lelkes lakos-ság, amely felszörlta az ucca kövezetét virággal. A Szent László téren sora-ztak fel az egyesületek, testületek, intézmények és iskolák. A város nevé-

ben Soós István polgármester köszön-tötte a honvédeket, akiknek nevében az ezredparancsnok válaszolt és meg-köszörlta az országzászlót.

A lélekemelő ünnepélyen a várost dr Hlatky Endre főispán, a vármegyét dr Cziffra Kálmán főispán és vitéz Nadányi János alispán képviselte. A katonai hatóság a városparancsnokkal az élen vonult ki. Dr Thury Kálmán, a királyi ítélőtábla elnöke képviselte a polgári hatóságokat. Ott voltak az egyházak kiküldöttei is. Az ünnepélyt díszmenet fejezte be. A lakanyákban ünnepi ebéd volt, amelyen kiosztották a város lakóinak szeretetadományait, (MTI.)

Hétfőn lesz a főispáni beiktatás

Mint már közöltük szilasi és pi-lissi Szilassy László, Debrecen és Hajdú vármegye új főispánjának ünnepélyes beiktatása november 24-én lesz úgy a vármegyénél, mint a városnál.

Ezt megelőzőleg délelőtt 9 óra-kor a Kistemplomban, délelőtt fél 10 órakor pedig a római katolikus templomban istentisztelet lesz.

A vármegyeházán reggel 9 óra-kor kisgyűlés, 10 órakor pedig be-iktató közgyűlés lesz.

A városházán szombat délelőtt lesz kisgyűlés, melynek egyetlen tárgya a belügyminiszter leirata

Hungária filmszínház

MA: VISSZATÉR

néhány napra, a dal királynő-jének: JEANETTE MAC DO-NALD-nak és királyának NEL-SON EDDY-nek gyönyörű mu-zsikájú világhíres filmje: a

Rose Marie

Előadások: d. u. 5, 7, 9 órakor!

Nem lötyög, nem szűk, nem vág
A BOLLA által készített nadrág

Uriszabóság
Piac ucca 32. sz.
Telefon: 31-46.

4. OLDAL.

Az Ipartestület előjáróságának díszgyűlésén adták át Zeligernak és Varjassynak az arany érdemkeresztet.

Mindkettőjük arcképét meg festetik a díszterem számára

Nagyszámban gyűlt össze nemcsak az iparosság, hanem más osztálybeli előkelőség is az Ipartestület dísztermében, hogy jelen legyenek id. Zelinger Ede és id. Varjassy Imre kitüntetésének átadásánál. Ott voltak dr. Radó Rezső miniszteri biztos, dr. Orosz Árpád tanácsnok a polgármester képviselőjében, dr. Koller József iparhatósági biztos, Pleskó András kamarai titkár, dr. Somlyai József a Kölesönös Segélyező vezérigazgatója, vitéz Fejér István, vitéz Szabó Gábor a felsőfémipari szakiskola igazgatója, Szóór József igazgató, dr. Csáthy Dezső testületi ügyész, Enyedy Mihály a MÁV műhelytelep képviselőjében, a Kamara tisztikara és sok más előkelőség.

Az Ipartestület, az Iparosdalárda és az Iparos Kör zászlói díszítették az elnöki emelvényt. A dalárda Szondy Lajos karnagy vezényletével a Szózatot énekelte, majd Galamb Ferenc elnöki megnyitójában méltatta Zeligert és Varjassy érdemeit, melyeket az Ipartestület megalakításában és azóta folyó életében szereztek. Ez a két kitüntetés bekoronázza a 40 éves testületi jubileumot. A kormányzó elismerés az egész debreceni iparosság megbecsülését jelenti. A legmagasabb helyen is észreveszik az értéket és a munkát. Eppen ezért a Kormányzó Úr Öfömlőtlőségének hódoló és hálatáviratot küldenek.

Dr. Orosz Árpád tanácsnok a polgármester nevében szép beszéddel adta át a kitüntetéseket.

A két kiváló iparos régóta büszkesége Debrecennek. Nemosak ipari tudásuk, hanem a közéletben kifejtett vezetőpozíciójukban végzett munkájuk miatt is. Zelinger az egész kamarai területen fejtett ki értékes tevékenységet (zajos taps), önfeláldozó munkája szinte fogalomná vált. Varjassy Imre pedig (leikes taps) hosszú ideig elnöke volt az Ipartestületnek és tanubizonyosságot tett vezetőképességéről.

Végül felolvasta Bárdossy miniszterelnök leiratát a kitüntetések adományozásáról. Viharos ováció közben tűzte fel az arany érdemkeresztet dr. Koller József iparhatósági biztos előbb Zelinger Ede, majd Varjassy Imre mellére.

A Kamara nevében dr. Radó Rezső miniszteri biztos megható beszédben emlékezett meg a két ünnepelt multjáról, Zelinger 12 esztendő kamarai alelnökségéről, ifjúkori harcáról, Varjassy kemény küzdelmeiről. Mindkettőjüket több mint harminc éve közelről ismeri, velük jóbarátságban és együttműködésben élt. Mindketten példaképei lehetnek az iparosnemzedéknek.

Krisch Károly az Iparoskör, dr. Szilvássy Zoltán a Baross Szövetség, Enyedy Mihály a MÁV műhelytelep üdvözlését tolmácsolta.

A gyengélkedő id. Zelinger Ede nevében is id. Varjassy Imre válaszolt a szeretetteljes üdvözlő szavakra.

— Egész életünkön keresztül a munka és a szeretet hirdetői voltunk. — mondta többek között. — Mindketten csak azt tettük, amit minden becsületes magyar állampolgárnak teljesítenie kell hasonló körülmények között. Halálával gondolunk Istenre, hogy ezt a napot megengedte érnünk és mélységes halálával Kormányzó Urunkra (viharos éljenzés), aki bennünket ilyen nagy kitüntetésre méltatott.

Majd egyenként válaszolt az üdvözlésekre.

— Az iparosnak nem a pénz — folytatta, — hanem a munka adja meg a boldogulása alapját és a nyugalmas jövőt.

A nagy tetszéssel fogadott tar-

A Kereskedelmi és Iparkamara véleményező bizottságának első ülése

A miniszteri biztos bejelentésével — Különléte szakkérdések napirenden

Dr. Radó Rezső miniszteri biztos, kamarai főtitkár tegnapi összehívta a Kamara véleményező bizottságának első ülést. Ünnepléses aktussal, kitüntetések átadásával kezdődött az ülés, amiről külön cikkben számolunk be.

A kitüntetések kiosztása után dr. Radó Rezső megnyitójában szíve egész melegséggel emlékezett meg az orosz harcra küzdő honvédeinkről, az országgyűlésről és vázolta azokat a szempontokat, melyeket a Kamara mindenkor szem előtt tart a amelyek tradícióként kötelezik. A nemzetépítő munkában résztvevő Kamara azáltal is, hogy legelsőrangú tisztviselőit, mint Demény, Olszt és Tordát átengedte a felszabadult területeknek. Az eltávoztak helyét megfelelő, kiváló munkásokkal pótolta.

Szólt arról, hogy a Kamara költségvetését meg augusztusban jóváhagyta a kereskedelemügyi miniszter, azonban annak végrehajtása során a pénzügyminiszter a behajtást felfüggesztette, jelenleg tehát úgy áll a helyzet, hogy jóváhagyott költségvetés még nincs, ez csak decemberre várható. Büszkeséggel emlékezett meg arról, hogy a Kormányzó Úr a Kamara két kiváló tagját, Zelinger Edét és Varjassy Imrét kitüntette. További munkásságukra a Kamara jókívánságait tolmácsolja.

Id. Varjassy Imre szólalt fel elsőnek két joggal: mint legrégebb kamarai tag, másodsorban mint kitüntetett. Köszönetet mondott a Főmlőtlőségű Úrnak mind a maga, mind Zelinger nevében a kitüntetésért. Megemlékezett a Kamara a 15 éven át elnöklő Sesztina-Nagybáky Jenő elnökről és méltatta érdemeit. Üdvözli a Kamara ifjú tisztviselőgárdáját.

Dr. Balogh Gyula biztosította a miniszteri biztost a Baross Szövetség támogatásáról és üdvözölte nagy bolgár kitüntetésé alkalmából.

Szabó János máramaroszigeti tag a vasúttértek üdvözlését tolmácsolta és hangsúlyozta, hogy bár az idegen megszállás anyagilag teljesen tönkretette az ottani magyar iparosságot, de lelkiileg megtörni nem tudta és töretlen lélekkel bíznak a jobb jövőben.

Dr. Radó Rezső válaszában biztosította, hogy mint eddig, úgy ezután sem feledkeznek meg egy pillanatra sem megsegítésükről.

Pleskó András kamarai titkár beszámolt a Kamara működéséről. Harsányi Imre ügyvezető titkár a kereskedelem fejlesztéshez kötéséhez szövege megállapította, hogy ez szívügye a debreceni Kamarának és azt éppen egy jelenlevő bizottsági tag kezdeményezte. A mai időben nagy szükség van szakképzett kereskedőkre. Nem érthet a mesterségéhez és szakmájához az, aki előbb az alapismereteket nem szerezte meg. Nem képzelhető el, hogy keresztény kereskedőtársadalom kialakulhasson előzetes szakképzés megsejtsége nélkül. Utalt a kereskedelmi miniszter kijelentésére, a Kamara örömmel várja a rendelkezéseihez. Peesenyánszky Sándor jászberényi kereskedő hangoztatta, hogy ő ezt a kérdést már két évvel ezelőtt felvetette. Radnay Márton hangsúlyozta, hogy a kereskedelem fejlesztéshez kötés elsősorban a fűszer- és élelmiszerkereskedők érdeke.

A továbbiakban az anyaggazdálko-

almas és bölcs beszéd elhangzása után Galamb Ferenc elnök indítványozta, hogy a díszterem számára festesse meg az előjáróság id. Zelinger Ede és id. Varjassy Imre arcképeit. Az előjárósági díszgyűlés a javaslatot egyhangú lelkesedéssel elfogadta és az ülés az Iparosdalárda Himnuszával ért véget.

A vendégek együtt vacsoráztak a kitüntettekkel és az ipartestületi előjárókkal a Kör helyiségeiben.

FERENC JÓZSEF KESERŐVIZ

háza) és Radnay Márton. Galamb Ferenc a miniszteriumban tett lépéseiről nyújtott tájékoztatást.

Pleskó András kamarai titkár az árszabályozás jelenlegi állásáról számolt be. Részletesen ismertette a Kamara ezzel kapcsolatos tevékenységét.

Dr. Kovács Lajos kamarai előadó a fedezetnélküli kisipari és kiskereskedői kölcsönakcióról nyújtott tájékoztatást.

Dr. Rantal János előadó rendelkezései ismertették, majd Körösi Lajos előadó jelentette, hogy a miniszteri biztos kiket nevezett ki különféle bizottságok tagjaivá.

Egyhangúlag tudomásul vették a ki nevezéseket és a miniszteri biztos bejelentését arról, hogy a Kamara a vidéki iparossággal állandó érintkezést s kapcsolatot tart fenn.

Több kisebb tárgy megvitatása után a miniszteri biztos az ülést berekesztette.

Gondoskodás az elaggott iparosokról

Az Ipartestület előjáróságának ülése

Az Ipartestület előjárósági ülésén Szendrey Sándor alelnök szeretettel köszöntötte a baleseti betegsége után felgyógyult és most elsősorban megjelent Riesz Kálmán kocsigyóst.

A tárgyszorozatban Lajos Béla aljegyző közölte, hogy a múlt hónap pénztári forgalma 10.344 pengő volt. Lechner Lajos jegyző előadta, hogy a számvizsgáló bizottság beható vizsgálatot tartott és mindent teljesen rendben talált. A költségvetésben előirányzott 59.762 pengő bevételből már az első tíz hónap alatt befolyt 55.208 pengő, viszont az 59.752 pengő kiadásból még csak 46.800 pengőt utaltak ki. Sehhol túllépés nem történt. Nagy örömmel vették tudomásul, hogy a 28.000 pengő tagdíj előirányzattal szemben már a tíz hónap alatt 32.095 pengő folyt be.

Kimondták, hogy a karácsonyi segélyezésre megindítják a gyűjtést és a befolyt összegből elsősorban a hadbavonultak családjait segítik.

A debreceni ref. gimnázium lett az első az Országos Táj- és Népkutató Intézet versenyén

A debreceni ref. gimnázium ifjúsága újabb dicsőséggel öregbítette a Kollégium hírnevét, amikor az országos középiskolai tanulmányi versenyeken elért többszöri elsőség után most az Országos Táj- és Népkutató Intézet középiskolások részére rendezett budapesti versenyén az első díjat elnyerte, Papp László VIII. a) oszt. tanuló pedig az egyéni versenyben második lett.

A pompás eredmény aránytalanul rövid idő gyümölcse, hiszen alig két éves az intézet önképzőkörének táj- és népkutató szakosztálya. Ez a dr. Vég József tanár vezetésével álló munkaközösség azt a célt tűzte maga elé, hogy az ifjúságot korán megismerteti a magyar földdel s a nemzet tartópillérével, a néppel, ennek ezerarcú életével, hogy megbecsülte és megkedvelte az ifjakkal az igazi magyar műveltség alapját, az évszázadokra, sőt évezredekre visszanyúló népi kultúrát.

Noha e munkának a célja elsősorban a nevelés, a magyar földet és népet ismerő és szerető jó magyar állampolgároknak a nemzet szolgálatába való állítása, mégis a kiválóbb tanulók szorgalmas gyűjtő munkája tudományos értéket is jelent.

A debreceni ref. gimnázium lelkes tanulóinak e nemű munkáját jutalmazta most az Országos Táj- és Népkutató Intézet vezetősége, amikor a

középiskolák részére rendezett verseny első díját nekik ítélte.

Íme, a Kollégium ifjúsága most is megmutatta a maga mély magyarságát. Néhány évvel ezeől megindította a magyarság megerősítését célzó telepítési mozgalmat, mely magyar kézre jutott sok elhagyott magyar földet, most pedig a Kollégium legnagyobb támogatású ifjúságából alakult és egyetemünk nagy nyelvésztanárának, a népi kutatás apostolának, boldogult Csúry Bálintnak a nevét viselő táj- és népkutató szakosztály bizonyította be, hogy kallódó népi értékek megmentéséért vívott harcban is példaadó tud lenni. E szép siker elérésében a vezetőtanár és a diákok buzgalmán kívül nagy érdeme van dr. Kun Sándor igazgatónak, aki a munka nagy nevelő értékét azonnal felismerte és minden erejével hathatósan támogatta.

— Békeffi Lászlót azonnali hatállyal felfüggesztette a Színművészeti Kamara fegyelmi tanácsa a fegyelmi ügyében hozott ítélet jogerőre emelkedéséig. Az ítéletkés folytán Békeffi tegnapi nap nem léphetett fel a Pódium Kamaraszínház színpadán.

BIZTOSÍTSON TŰZKAR ELLEN, KÁRA MEGTERÜL!

METEOR MOZGO műsora:

Ma utoljára: 5, 7, 9 órák:

A SZERELEM NEM SZÉGYEN.

magyar vígjáték.

Holnaptól: A KÉK MADÁR.

Debrecen tejellátása új alapokon történik december 1-től kezdve

Csak termelők szállíthatnak házhöz — Ma értekezlet lesz a tejellátás módjainak megállapítására

A közönség körében különböző hírek terjedtek el arra vonatkozólag, hogy december elsejétől kezdve sem a termelők, sem a piaci árusok (kofák) nem szállíthatnak tejet házhöz. Több ilyen tejszállító fel is mondott megrendelőinek. Szerkesztőségünkhez számtalan érdeklődés futott be, hogy mi a helyzet tulajdonképpen a tejfronton.

Utána néztünk a dolognak és hivatalos helyekről származó felvilágosítás alapján közölhetjük a következőket.

Miniszteri rendelet intézkedik, hogy december elsejétől kezdve vízszelárusító (kofa) nem szállíthat tejet házhöz. Tehát ezeket az egyéneket tényleg kikapcsolják a tejforgalomból. A tiltó rendelkezés azonban nem vonatkozik a ter-

melőkre, vagyis a gazdákra, kik házakhoz szállítanak, illetve szállítatnak tejet.

A tejellátás december elejétől kezdve általában új alapokon történik. Ma délelőtt ebben a tárgybán értekezlet lesz az illetékes és érdekelt tényezők bevonásával. Az előzetes terv szerint tejszállító központokat állítanak fel, melyek átveszik a tejet, pasztörizálják, palackozzák és fűszerkereskedők, tejcsarnokok útján hozzák forgalomba. Szóval körülbelül olyan rendszer kialakítására gondolnak, mint amilyen alapon történik Budapesten a tejellátás. Végleges megoldás természetesen csak a megtartandó értekezlet után fog bekövetkezni.

Három kisgyermek szörnyű halála Hajdúböszörményben

Megfulladtak a füstben, míg anyjuk bevásárolni volt

Hajdúböszörményben a Dorogi uca 51. számú házban megrázó szerencsétlenség történt. Tóth Mátya lakásán szobátűz támadt és három kisgyermek megfulladt a nagy füstben.

A vizsgálat során megállapították, hogy Tóth Mátya délelőtt elment dolgozni, délelben a felesége bevásárolni ment el és amikor 3 óra felé visszatért, már olyan nagy füst volt a szobában, hogy látni sem lehetett, míg a füst a szabadba nem áradt ki a lezárt

szobából. Ahogy a füst kitisztult, megdöbbentő látvány tárult az anya elé, a szobában holtan feküdt a 3 hónapos Katalin, a 2 éves Júlia és a 4 éves Mátya. A hatósági orvos megállapítása szerint füstmérgezés okozta a gyermekek halálát.

A vizsgálat folyik annak megállapítására, hogy milyen módon keletkezett a szobátűz. Zsögöd Jenő vizsgálóbíró a helyszínre utazott és elrendelte a gyermekek felboncolását.

Miniszteri kitérítések átadása ipari és kereskedelmi alkalmazottaknak

A debreceni Kereskedelmi és Iparkamara kebelében megalakult véleményező bizottság dr. Radó Rezső miniszteri biztos, kamarai főtitkár elnök-ülését tegnap délelben ünnepélyes első ülését tartotta. Az ünnepélyes jelleggel az adta meg, hogy ez alkalommal adták át az ipari és kereskedelmi alkalmazottak miniszteri kitérítéseit és a jutalmát. Az ülésen a polgármester képviseletében dr. Orosz Árpád tanácsnok, az iparhatóság és az I. fokú hatóság részéről dr. Koller József, továbbá Kocsis István iparfelügyelő jelentek meg. A kitérítetett munkások munkaadói közül vitéz Gáthy György, az István malom igazgatója, Lukács igazgató, a Lukács Vilmos és Testvére cég vezetője és a székelyhidas Sebastyén Lajos cég képviselőjében Berger József mérnök, valamint Schadek János mérnök jelentek meg.

A Nemzeti Hírszöveg elmondása után Bujdosó Gábor kamarai irodai igazgató bejelentette, hogy a Kamara előterjesztésére 15 ipari és kereskedelmi alkalmazottat tüntetett ki és jutalmazott meg a miniszter. Az oklevelek és fejenként 100 pengő átadásával a Kamarát bízta meg. Ismertette röviden a több évtizedes szolgálatot teljesített alkalmazottak érdemeit.

Dr. Radó Rezső miniszteri biztos nagyon szép beszédet intézett a kitérítettekhez.

— Az államfenntartó tulajdonságok között a szorgalmas munka, a becsületes hűség és a kötelességek odaadó teljesítése azok a pillérek, amelyek nélkül országot fenntartani nem lehet, sem nemzetet nevelni, sem a magyar jövőt biztosítani nem lehetséges.

Szeretettel üdvözölte a kitérítetteket és a következőknek átnyújtotta a miniszteri oklevelet és a 100 pengő jutalmát: özv. Kerekgyártó Andrásné, kefégyári munkás özvegye, kinek férje már nem élte meg ezt a nagy kitérítést és így csak Kerekgyártóné jelent meg az ünnepélyen, Bodnár Mihály lakatossegéd a Schadek gyárból, Ámon Gyula ügyességgel a Kaszanyitzky cégtől, Szendrői István kéményvesegéd a székelyhidas Sebastyén cégtől, Lo-

vász Lajos malomelőmunkás az István nyomdából, Karabélyos Zoltán nyomdász a városi nyomdából, Ábel Gyula telepfelügyelő a Lukács Vilmos és Testvére cégtől, ezek mind debreceniek, Mózsi István téglagyári munkás Túrkevérel, Kosztelka Ferenc malommunkás Törökszentmiklósról, Majzik István malommunkás Kunszentmártonból, Mihály István malommunkás Nyírbátorból, Dobinszky Mihály betongyári munkás Balkányból, Baranyai József vasöntősegéd Nyíregyházáról, vitéz Polgár Ede, a sarkadi cukorgyár üzemvezetője.

A kereskedelmi alkalmazottak közül kitérítetett kaptak: Somogyi Endre a Sesztina cégtől, Szabó István a Kaszanyitzky cégtől, Szabó Lajos bősörményi kereskedősegéd, Molnár Irma bősörményi, Kántor István szoboszlói és Kovács József hajdúnánási kereskedelmi alkalmazottak. Valamennyien 25-nél több évtizeddel szolgáltak hűségesen.

A kitérítések átadása után dr. Radó Rezső miniszteri biztos kezét fogott a kitérítettekkel, akikhez dr. Orosz Árpád tanácsnok a polgármester nevében intézett beszédet, tolmácsolta a megbecsülés érzését azok előtt, akik hosszú évtizedes és eredményes munkásságukért miniszteri elismerésben és kitérítésben részesültek.

— Bár a mai idők nem alkalmasak egyének ünneplésére, de a legfontosabb belső frontnak, a munka arcvonalának derék katonái előtt kell hajtani az elismerés zászlóját. Ragyogó példaképei ők a fiatal generációnak arra, miként lehet és kell helyt állni azon az öröklényen, ahova őket a sors állította. Legyenek büszkék erre a kitérítésre, amilyen büszkék mi vagyunk rájuk.

Az ünnepélyes ülés ezzel véget ért és megkezdődött a véleményező bizottság zárt ülésen való tanácskozása.

— Titkos kommunista szervezeteiket leplezték le Észországban. A német hatóságok ezeket a szervezeteket kiküldték és tagjaikat letartóztatták.

Egyenruháját

készítse bizalommal TEG-DES-nél Püspöki palota Kálvinter 19 Déri sarok

Mire irányul a most folyó összeírás?

Minden háztartás tartsa készen a cukorjegyet és — ahol van — a gabonalapot

A közellátási miniszter a folyó évi 777.000. számú rendeletével elrendelte a gabonalapra rendelkező egyének, illetve gazdaságok elszámoltatását a kegyérgabona, a takarmánygabona, valamint a termelt kukorica mennyiségére nézve. Ezzel egyidejűleg össze kell írni a gazdaságok állatállományát és a gazdaságnélküli sertéstartók sertésállományát. Az elszámoltatás alapját képező összeírást a városi és községi hatóságok számlalóbiztosok útján végzik el. Ez az összeírás Debrecenben tegnap óta folyik.

Az összeíróbiztosok kötelesek megjelenni házról-házra járva minden lakásban, illetve minden háztartásban. Ebből a szempontból pl. az albérlő is külön háztartásnak számít. A személyi adatokat kötelesek az összeíróbiztosok olyan háztartás fejeiről is felvenni, amelyek sem gabonalapra nem rendelkeznek, sem sertést nem tartanak. Legalább a személyi adatok

határáig tehát kivétel nélkül minden háztartást össze kell írni. Természetesen a személyi adatokat csak a háztartás fejeiről kell beiktatni. A háztartáshoz (családhoz) tartozó személyeket, illetve a háztartásban élőket csupán számszerűleg kell bejelenteni.

A számlalóbiztosok utasítva vannak, hogy munkájukat udvariasan végezzék és az összeírással a közönségnek minél kevesebb kényelmetlenséget szerezzenek. Viszont a közönséget is kéri az összeírás vezetősége, hogy az összeíróbiztosokat hatósági közegeknek tekintsék, akik fontos munkájukat az ország törvényes rendelkezései alapján végzik. Igyekezzenek ezt a munkát a számlalóbiztosoknak minden rendelkezésére álló eszközzel könnyíteni és gyorsítani. A határezen messze küzdő katonák és az ország egész lakosságának igazságos ellátása függ attól, hogy ez az összeírás megbízható legyen.

Hatvani fegyházra ítélték a cirköpusztai gyűjtogató bérést

A vádlott felesége megtagadta a vallomást

Ismeretes a debreceni közönség előtt Balogh József cirköpusztai bérének a bűntudata, akit gyűjtogatóként és év szeptemberének elején a debreceni rögtönítélő bíróság elé állítottak, de a bíróság úgy látta, hogy a bűntudat nem lehet elbírálni a rögtönítélő bíróságok alapján és rendes bíróság elé utalta az ügyet.

A törvényszék dr. Fövényessy tanácsa csütörtökön délelőtt tárgyalja a gyűjtogató bérés ügyét. Balogh József megmaradt a rögtönítélő bíróság által tartott tárgyaláson elmondott vallomása mellett. Hangzott, hogy nem bűnös, az istállólámpa gyújtotta meg a nagy ökrisztálló tetejéről. Lelelt a cirköpusztai és úgy égett le az egész istálló.

A főtárgyaláson kihallgatott tanúk és szakértők is olyan vallomást tettek, mint a rögtönítélő bíróság előtt. A szakértő kijelentette, hogy nem okozhatta a tüzet az istálló gerendájára kített viharlámpás.

A vádlott fiatal felesége a rögtönítélő bíróság előtt is megerősítette a csendőrség előtt tett vallomását, amely szerint őt a férje a gyűjtogató után arra akarta rábírnival, hogy legyen olyan vallomást, miszerint nem volt a háznál akkor este gyufa és gyufa nélkül ment éjszakásnak az ökrisztállóba. A most megtartott főtár-

gyaláson Baloghné, aki karján néhány hónapos csecsemőjével jelent meg, kijelentette, hogy nem tesz vallomást férje ügyében.

Dr. Schéda László ügyész vádbeszédeiben kérte a súlyos ítélet kiszabását, mert Balogh József beismerte cselekedetét a csendőrség, az ügyészség és a vizsgálóbíró előtt is, nem indokolt a vallomás visszavonása. Indító oka megvolt a teti elkövetésére, bosszút akart állni az uradalmon, mert lopások miatt elfogták a bányáját és a debreceni fegyházba kísérték onnan. Dr. Szentpályi védő arra hivatkozott, hogy semmi megnyugtató bizonyíték nincs a vádlott bűnössége mellett, kérte a felmentését. A bíróság rövid tanácskozás után meghozta ítéletét. Bűnösnek mondták ki Balogh Józsefet gyűjtogató bűntudatában és hamis tanúzásra való rábírásban. Elítélték ezért hatvani fegyházra.

Az ítéletet az ügyész tudomásul vette, a védő és elítelt a bűnösség megállapítása miatt jelentett be fellebbezést. A bíróság az indoklásban rámutatott arra, hogy gyűjtogatóival a bérés 50.000 pengő kárt okozott, enyhítő körülménynek vették, hogy még nem volt büntetve, korlátlan beszámítható és hogy tettéért már a rögtönítélő bíróság előtt állt.

Felhívás a Zenekedvelők Köré bérlet tagjaihoz

A Kör vezetőségének hosszas utána-járással sikerült biztosítani a berlini Operaház tizenegy tagú balettagyüttesének, városunkban december 1-én való vendéglátását, kibérelve erre az estre a Csokonai Színházat. Mivel a bérletben a kör vezetősége a tagok számára kizárólag hangversenyeket rendez, ezt a balett-estet bérleten kívül adja, de azoknak a tagoknak, akik a balett-est iránt érdeklődnek, a mérsékelt emelt helyarákból mintegy 80 százalékos kedvezményt jelentő bérletet áron adja a jegyeket.

A hihetetlen nagy érdeklődésre való tekintettel kéri a kör t. bérlet tagjait, hogy a lehető legsürgősebben szívesked-

Raktárheviség

céljára keressük központban vagy közlelő mellékuccán fekvő száraz, tiszta helyiséget. — Ajánlatokat »SÜRGŐS« jellegre a lap kiadóhivatalába kérünk.

jének helyüket a Harmathy-könyvkereskedésben biztosítani, legkésőbb november 26-án, déli 12 óráig, mert addig is csak a jelentkezés sorrendjében tud a tagok számára helyet fenntartani.

A harmadik bérleti est december hó 9-én lesz a világhírű drezdai Kreuzkorus hangversenye.

Nem verés okozta a Téglaveidőben holtan talált Tóth Elek halálát

Beszámoltunk arról, hogy meghalt a Téglaveidőben a 75 éves Tóth Elek, akinek testén sérülési nyomokat talált dr. Csikos tisztiorvos és az volt a gyanu, hogy agyonverték az öreg földmivest.

A csendőrség a vizsgálat során kiderítette, hogy néhány nappal előbb Derecskén Cseh András földmives bottal többször megütötte az öreget, aki panaszkodott is a verés miatt. A boncolás azt állapította meg, hogy a halált tüdőgyulladás okozta, mely a verés nélkül is halált okozott volna néhány napob belül.

A verés csak siettetta a halál bekövetkezését, de nem okozta azt.

SZAMOLOGEP I. ökl. írod. g. p. m. ú. szer. z. m. e. s. t. HURAI okl. írod. g. p. m. ú. szer. z. m. e. s. t. IPARKAMARA TELEFON 17-93

HIREK

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda
Debreceen, József kir. herceg uo. 1. szám.
Telefon nappal: 27-89. (3 mellékallomás).
Éjjel 27-89. — Előfizetési árak havonta
3 pengő, negyedévenként 8-10 pengő.
Ára hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata, nov.
hó 15. reggel 8-tól, 22-én reggel 8-ig:
„Kossuth” Piac uo. 26. telef. 29-56.
„Magyar korona”, Kálmán-tér 15. sz.,
telefon: 16-06. — „Arany János”
Csapó u. 66., telefon: 11-78. — „Hun-
gária” Vargakert, telefon: 28-25.

Híába...

Híába jön a szép napokra
Bánatos — bús — borús idő.
A napsugaras múlt nyomába
Vészes jelen híába jó!

Híába hervadoznak el mind
Ifjúság, ábránd — szerelem...
Az átélte hűvös — édes órák
Nem veheti el senki sem.

Ferenczyne Orosz Margit.

— **Bartha Károly honvédelmi miniszter és Werth Henrik vezérezredes nagy német kitüntetésé.** A Kormányzó Úr Öfömlétsége megengedte, hogy vitéz nemes dalnokfalvi Bartha Károly szkv. vezérezredes, magyar királyi honvédelmi miniszter és Werth Henrik vezérezredes a német birodalom vezére és kancellárja által nekik adományozott német Sasrend nagykeresztjét a kardokkal elfogadhassák és viselhessek.

— **Serédi Jusztinián hercegprímás meglátogatta a jászói premontréi prépostságot.** Megtekintette a monostort, annak könyvtárát és minden nevezetességét.

— **Zogorov bolgár kereskedelmi ügyi miniszter Berlinbe utazik** és ott részvesz a német-bolgár kereskedelmi kamara 25 éves fennállásának ünnepén.

— **A nagyvárosi ember magasabb, gyorsabban fejlődő és intelligensebb,** mint a vidéki a statisztika megállapítása szerint. Az Illye Lajos dr. szerkesztésében megjelenő Statisztikai Értesítő közölje a kérdéssel kapcsolatban érdekes cikket.

— **Huszonöt ezer északamerikai technikust állítanak brit műszaki szolgálatba.** Az amerikai technikusok még karácsony előtt megkezdik munkájukat.

— **Portugáliában nyugtalanságot keltett a nyugatafrikai brit hadikészülődés.** Hír szerint hat újabb angol hadihajó érkezett Freetown kikötőjébe, továbbá bombavetőgépeket és szárazföldi csapatokat is küldtek a gyarmatra.

— **Az USA katonai bizottságot küld Archangeljszkbe** Frearly vezérőrnagy vezetésével. A bizottságot azoknak a kritikáknak elhallgatására küldik ki, amelyek az Egyesült Államokban elhangzanak amiatt, hogy az amerikai és szovjet hadsereg vezetői között nincs érintkezés.

— **Letartóztattak a franciák négy terroristát,** akiknek egész fegyverraktár és nagymennyiségű propagandáikat volt birtokában. Lakásukon vasúti sínek feltépésére alkalmas szerzőmunkát, térképeket és merényletekre vonatkozó terveket találtak.

— **Két fillérrel drágábban adta a hagymát, hat hónapot kapott gyorsított eljárás alapján Kardos Sándor** budapesti zöldségüzlet tulajdonos.

— **Horvátországban bezárják azt, akit részegesen érnek,** másnap pedig eljárást indítanak ellenük. A zágrabi rendőrség intézkedését az utóbbi időben elszaporodott részegeskedések tették szükségessé.

Finn légvédelmi tűzterek munkában.

— **Kultúrdélután a keleti harctérről felvett vetített képekkel.** A Szociális Missziótársulat helyi szervezete, a Szent Erzsébet Egyesület és a Svetits Szövetség együttesen kultúrdélutánt rendeznek a piarista gimnázium dísztermében folyó hó 23-án délután 5 órai kezdettel. A rendkívül érdekes műsor számai: 1. Piacsekni Kovácssy Irén szavalata. 2. dr. Domokos Károly és dr. Hadházy Elemér orvosok színes vetített képei a keleti harctérről, eredeti felvételek. 3. a piarista gimnázium énekkara énekel, vezényel Ákos István gimnáziumi tanár. Társadalmunk mélyen tisztelt tagjait ezúton hívja meg a rendezőség. Belépődíj nincs. Ruhátár kötelező.

— **Az osztályosorszájék húzásán** 40.000 pengőt nyert: 48397, 10.000 pengőt nyert: 43326, 1000 pengőt nyert: 57890 88113, 500 pengőt nyertek: 37699 55359, 300 pengőt nyert: 7918 13910 17339 18941 20174 27762, 200 pengőt nyert: 827 4452 6770 7161 9644 14210 23448 24608 29654 31463 33269 36891 37355 37808 39556 40973 42275 44857 51882 52914 55868 62243 63168 85529 86084 88940 89512.

— **Kanadára is átterjedt az Egyesült Államokban uralkodó sztrájkhullám.** Négyezer kanadai bányamunkás lépett sztrájkba, mert a munkások egyrésze vonakodott elismerni az új szakszervezetet.

— **Három röntgenkészüléket állítanak fel a szegedi tanaközpon-
tokban,** amelyekkel már kint a tanyákon meg tudják állapítani, milyen stádiumban van a tüdővész beteg.

— **A Csokonai Kör évadnyitó emlékünnepélye** 25-én, hétfőn délután 6 órakor lesz a Kollégium dísztermében. — Hankiss János professzor Széchenyi világról tart előadást, Pap Károly elnöki megnyitót mond. Csobán Endre főlevéltáros a mai magyar irodalom helyzetét vizsgálja. Tóth Endre saját verseiből olvas fel. A MÁV Egyetértés Dalköre, Szigethy Gyula vezényletével három énekszámot ad elő, Ladányi Ferenc színművész szaval, Biró Janka előadóművésznő pedig Oláh Gábor, Harcsányi László és György Dezso költeményeit interpretálja. Belépőjegy 80 fillér, a kör tagjainak 40 fillér, diákjegy 20 fillér. Jegyeket ajánlatos előre váltani a „Méliusz” és Csáthy könyvkereskedésben.

— **A Gönczy Egyesületben értékes pedagógiai tárgyú előadást tartott Sas István körzeti iskolafelügyelő** „A számolás-mérés tanítása” címen. Előadása a bemutatott tanítások kikristályosodása volt. Pedagógus hallgatói nagyszerű gyakorlati példákkal vitte keresztül a nyolcosztályú népiskola számolás-mérés anyagán. Úgyes módszerrel, jó tanítói fogásokkal a gyermek számára nehezen megoldhatónak látszó feladatok megértését és megoldását is könnyűvé teszi. Tanításának példáival igazolta azt a tételt, hogy a számolás-mérés órán egy példa se legyen olyan, mely a gyakorlati életben sem fordul elő. Hétfőn, folyó hó 24-én délután 5 órakor a Gönczy-szobában Fekete József róm. kat. tanító tart nagykészültségű pedagógiai előadást, melyre minden érdeklődőt szívesen lát az elnökség.

— **Kész ruhákat is árusíthatnak a divatkereskedők.** A divatárkereskedők üzletkörüvel kapcsolatban a budapesti Kereskedelmi és Iparkamara szakvéleménye kimondja, hogy a férfi divatárkereskedők kész férfiruhákat, a női divatárkereskedők kész női- és gyermekruhákat árusíthatnak.

— **Székrekedésnél és emésztési zavaroknál,** valamint az ezekkel kapcsolatban fellépő vértudulásoknál, fejfájásnál és álmatlanságnál, igyunk reggel éhgyomorra egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ennek hashajtó hatása igen alapos és főleg kellemes. Kérdezze meg orvosát!

— **Megfagyott.** Csalán Miklós nyírvasvári lakos Nyírbátorból hazafelé tartott. A sötétben megbotlott és vízzel telt gödörbe esett. A gödörből kimászott, de alig tett néhány lépést, összeesett és reggelre megfagyott.

— **Kocsmába rohan az autó.** A Ploesti-Brassó közti országúton egy részeg sofőr tehergépkocsijával belerohant az útszélen álló kocsmába. A sofőr és a vendéglőben tartózkodó négy személy meghalt.

— **A Szent László Dalegyelet** értesíti tagjait, hogy a gyakorlati órák a helyiség igénybevétele miatt, november hó 30-ig szünetelnek. Titkár.

— **Felkérem a Szent Erzsébet Egye-
sület tagjait,** hogy vasárnap délután a piarista gimnázium dísztermében, délután 5 órakor a Szent Erzsébet és a testvéregyesületek által rendezett kultúrdélutánon, tekintettel az előadás rendkívül érdekességére, mentől nagyobb számban jelenjenek meg. Elnökség.

— **Színes filmelőadás az Iparos Körben.** Az Iparos Kör kulturális előadásai sorában érdekes és szép előadást rendeznek az Ipartestület dísztermében. Színesfilmeket mutat be Berzéki Katalin, a női kereskedelmi iskola növendéke, előtte bevezetőt mond Morvay Ferenc v. gimnáziumi tanár. Közreműködik az Iparos Dalegyelet is. Belépődíj nincs.

— **Újabb adómélesek hajtának végre Japánban.** A közvetlen adók felemelése útján egymilliárd yen bevételre számítanak. A jövőévi költségvetési bevétel kétféleképpen lesz több s ennek egyrésze a vasúti díjszabás, másrésze a dohányárak emeléséből adódik. A kényszerítakarékosság bevezetésének terve is foglalkoztatja a kormányt.

— **Az élő ponty legmagasabb termelői és fogyasztói árának megállapítása.** Az árellenőrzés országos kormánybiztosa legújabb rendelete szerint az élő pontynak tenyészetek és halászatok által felszámítható legmagasabb termelői ára a következő: Nagykereskedők, bizonánysok, valamint 500 kg-nál nagyobb tételnek kiskereskedők részére történelmi eladása esetén 1 kg-nál kisebb súlyú ponty kg-ként 1.80 P. 1—1.5 kg. súlyú ponty 2 P kg-ként, 1.5—2 kg. súlyú ponty kg-ja 2.20 P. 2 kg-nál nagyobb súlyú ponty kg-ja 2.40 P. Ez az ár február 1-től május 1-ig havonként 5 fillérrel emelkedik. Kiskereskedők részére 500 kg-nál kisebb tétel esetén harminc fillérrel, 2000 kg-nál kisebb tétel esetén pedig tíz fillérrel magasabb ár számítható. A fogyasztói ár kg-ként hatvan fillérrel magasabb a termelői áránál.

A Kossuth-uccai egyházzs szegény gyermekeinek felruházása

38 pár cipőt, 40 inget, 40 pár harisnyát, 10 teljes ruhát osztott ki a Kossuth uccai egyházzs, száznál több szegény iskolás gyermeknek.

Meghatóan szép ünnepség volt tegnap a Kossuth uccai egyházzs, pacsrtauccai református elemi iskolájában. Az egyházzs körzetébe tartozó iskolák szegény tanulói gyűltek össze. Ott voltak az iskolák igazgatói, tanítói. Eljöttek a Kossuth uccai egyházzs női bizottságának kiküldöttjei és az egyházzs vezető lelképásztora Baja Mihály.

Szűrszerinti éneklés után Baja Mihály lelképásztor mondott megható beszédet. Utalt a mai nehéz időkre. Sok szülő nem tudja ruhával, cipővel kellőképpen ellátni gyermekét, merthízen van olyan család, ahol 8—10 gyermeknek kellene ruhát és cipőt venni. Háború van most a nagy világban. Hős honvédeink messze orosz mezőkön küzdenek a bolsevizmus ellen, hogy megőrizhessük hitünket, iskoláinkat és templomainkat. Érettük minden szűkölködést és áldozatot szívesen viselünk. De Jézus most sem feledkezhet el az ó kicsinyeiről. Elküldötte angyalait, hogy karácsony közeledésekor örömet hozzon a ti szívetekbe. Jézus szólott a tanítókhoz, a jószívű asszonyokhoz és az egyházzs vezetőségéhez, hogy most ne hagyjuk el igazán a szegény iskolás gyermekeket. Jézus nem híába szól. Megindult a gyűjtés. A női bizottság már hónapokkal ezelőtt elkezdett dolgozni, megláthatuk, hogy a szeretet most is uralkodik. Amit a háború egyik oldalán pusztít, Isten a másik kezével gyógyítja a fájó sebeket. Egyházzsunk több mint ezer pengőt adott össze, asszonyaink tündérüljakkal varrogattak, hogy nektek boldog örömet szerezhessünk.

A nagy figyelemmel hallgatott beszéd után **Ormós Lajos** igazgató ismertette a szegény iskolás gyermekek felruházása érdekében megindult munka szép sikerét. Tanítóink kezdettől fogva látták, hogy most ebben az évben fokozott mértékben kell segíteni. Tartottak egy szép templomi ünnepélyt. Gyermekek és cserkészek végigjárták az egyházzs tanácsosait, áldozatkész hivat és gyűjtöttek. Már jó idejében megkérték az egyházzs buzgó asszonyait, hogy ők is vegyék ki a szép munkából részüket, amit örömmel vállaltak. **Baja Mihály** lelképásztor az egyházzs nagy adományával tette lehetővé, hogy 1400 pengő értékben, több mint 100 gyermeket ruhával, cipővel, harisnyával láthattak el. Még arra is figyelemmel voltak, hogy karácsonykor családias örömet szerezhessenek a kis gyermekeknek. Azzal fejezte be beszédét: „Ti pedig gyermekek ne felejtsetek el, hogy református anyaszentegyházunk a nehéz időkben sem feledkezett el rólatok, hogy egykor ti is áldozatkész magyarok lehettek.

Szabó Sándor III. o. tanuló és **Varga János** V. o. tanuló szívből jövő köszönetet mondtak és boldogan távoztak az iskolás gyermekek, hónuk alatt a gazdag ajándékokkal, nem félvén most már a téltől. Járhatnak nyugodtan iskolába tovább a magyar életnek jövőre való reményeivel.

— **Megint elítélték az autózó Odescalchi Miklós herceget.** Odescalchi Miklós herceg tavaly, mert a budapesti Vigaszínház előtt autójával elgázolt egy embert és nem állott meg, sőt a kocsi hágszójára felugrott rendőrszemélt is letaszította, örökre elítélték az autózóvezetőt. Két nappal ezelőtt a Fehérvári úton egy autót, mikor megállították, kiderült, hogy Odescalchi Miklós herceg ül a volánnál. Arra hivatkozott, hogy a hátsó ülésen helyet foglaló inasának Miklós Istvánnak van vezetői igazolványa, de Budapesten még nem vezetett s így nincsenek helyi ismeretei, ezért nem ül a volán mellé. A közlekedésrendészeti központi büntetőbírószágon négy napra elzárásra változtatható, négyszáz pengő pénzbüntetésre ítélték tiltott vezetésért a herceget.

— **Istentiszteletek ideje az orth. iz-
templomban.** Pénteken délután 4.48 óra kor. Szombat délelőtt 8.30 órakor, — délután 4 órakor. Szombat kezdete 4.38 órakor, kimenetele 5.48 órakor.

Színház, Film, Szórakozás

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Pénteken este: Tokaji aszu.
Szombaton délután: Becskerek-i menyecske, filléres előadás.
Szombaton este: Lili bárónő.
Vasárnap délután: Lili bárónő.
Vasárnap este: Gyergyói bál.

A SZÍNHÁZI IRODA JELENTI:

Ma pénteken este propaganda előadás keretében a legnagyobb operettsiker, a Tokaji aszu körül előadásra, U. Kováts Terussal, Tarcali Darázs Katalin szerepében.

Szombaton délután az idény legnagyobb sikere, a Becskerek-i menyecske, filléres helyárrakkal.

Szombaton este: Martos-Huszka gyönyörű operettje a Lili bárónő, kitűnő szereposztásban, A) és szabadbérletben.

Vasárnap délután a Lili bárónő, vasárnap este a Gyergyói bál szerepel műsorban.

Hétfőn az első filléres kultúrelőadás: a Niskavuari asszonyok. Legdrágább hely 1 pengő.

A színházi iroda közli, hogy Bajor Gizi november 25-26-ára hirdett fellépése a Nemzeti Színház műsorváltozása miatt december 9-10-én lesz megtartva. A november 25-ére váltott jegyek december 9-ére, a november 26-ra kiadottak december 10-ére érvényesek.

A nagy érdeklődésre tekintettel kéri a színház az igentisztelt közönséget, hogy a Bajor-estékre előjegyzett jegyeket december 4-én délig szíveskedjenek kiváltani, mert azt tovább biztosítani a pénztárnak nem áll módjában.

VIGSZÍNHÁZ.

„Akit elkap az ár”, zgalmas, nagyon jól megfogott, kitűnően megrendezett magyar film, mely a kémek világát, a kémelhárítás nemzeti feladatát pompás mesében tárja fel. Új iránnyú film, úttörő, de már a oeírkeztet filmek stílusában.

Beszélgetés az első magyar kémfilm szerzőjével

A Vigszínház mozgóban tegnap nagy siker mellett mutatták be „Akit elkap az ár” című érdekes filmjét. A film szerzője és producere, inámi budai Bolgár Géza erre az alkalomra Debrecenbe érkezett és a következőket mondta el:

— A film kilenc hét óta fut Rómában és tizenegy más külföldi országban is pergetik. Ez a második kémfilmem. A harmadikat most fejezem be. Ez utóbbiak „Szabotázs” a címe.

— Hogyan határozta el magát kémfilm írására és rendezésére — kérdeztük.

— Részt vettem egyszer egy akasztáson. Három embert akasztottak fel kémkedésért. Amint kifelé jöttem az akasztásról, gondolkozni kezdtem: Elég vajjon az, ha kiplakátirozunk: „Óvakodj a kémektől”, vagy a „Fecsegés hazaárulás”.

— Elhatároztam, hogy megírom az első magyar kémfilmet. Utána rögtön az „Akit elkap az ár” című kémfilm forgatásához kezdtem. A háború kitörése után pedig a „Szabotázs”-t kezdtem forgatni.

— Miért éppen vidéken mutatják be először a filmet?

— Jóllehet Budapestén már négy mozi köthette le, úgy gondoltam, ha a filmet vidéken mutatjuk be, az már olyan renoméval érkezik fel Budapestre ami úgynevezett megfizethetetlen renomé. A budapesti bemutatók januárban lesznek, addig a nagyobb vidéki városokban fog futni.

Egyébként az „Akit elkap az ár” 160 ezer pengőbe került, ebben az összegben azonban nincsen benne sem az írói, sem a produceri honorárium.

— Nagyváradiak Debrecenben. A debreceni Mester uccai egyházzsír-nőgyűlete november 30-án a Kollegium dísztermében műsoros estét rendez, melyen nagyváradiakat lát vendégül. A nagyváradreli ifjúságot hívták meg a „Rézpataki lelkész” előadására, melyet Szabó Lajos lelképásztor írt színpadra Jókai elbeszéléseiből. Ide érkezik Bodnár Mária nagyvárad-i frónő is, aki először mond, a Bocskai B. E. tagjai énekszámokkal, szavallatokkal szerepelnek, Kólozsvári Kiss László lelképásztor pedig záróbeszédet mond.

Felkutatják az elrejtett textilkészleteket, hogy mindenki aruhoz juthasson

A közönség körében az utóbbi időben felmerült a panasz, hogy eltűnt a forgalomból az olcsóbb textiláru, amit a kevesebb vásárlóerővel rendelkező fogyasztóközönség vásárol. Illetékes helyen megállapították, hogy ennek oka nem a gyártás megakadása, hiszen a nyersanyaghiány nem nagymérvű, hanem a bűnös spekuláció, mert a textilművek egyesek raktáraiban és pincéiben vannak elrejtve.

A közellátási miniszter most erőlyes kézzel kíván rendet teremteni a textilárakkal folytatott üzelmek kérdésében is. Felkutatják az elrejtett készleteket. Illetékes helyen nyert értesüléseink szerint az ezzel kapcsolatos miniszteri rendelet azonban egyáltalán nem előzta a textilárú zárolását, hanem ellenkezőleg annak a célja az, hogy a kisemberek is aruhoz juthassanak. Semilyen vonatkozásban nincsen szó korlátozásról, az egyedüli cél a vásárlóközönség védelme.

Új iparossegédek

Az Ipartestület előjárósága Szendrey Sándor alelnök vezetésével rendes ülést tartott, melyen sok tanulót avattak segéddé, köztük kiváló előmenetelért Kiss Ferencet, Lefkovicz Márton tanulóját, dicsőre oklevéllel is kitüntették. A fiatal segédekhez Szendrey Sándor intézett szép beszédet. A felavatottak névsora a következő:

Vince Ferenc géplakatos; Glück Zoltán aranyműves; Tarjáni Ferenc asztalos; Fülöp László hentes-mészáros; Kohn Sarolta fehérnemű készítő; Farkas Mihály lakatos; Péntek Gábor vendéglős; Petruska Magdolna nőiszabó; Herdicska Mária fényképész; Nádas Sándor asztalos; Pásztor Gyula kőfaragó; Borsos Béla férfiszabó, Harangi István timár; Fialkovicz Béla cipész; Varga Margit nőiszabó; Ferenczi József kádár; Galgóczi Gábor cipész; Lőrincz Sándor timár; Szanyi Róza nőiszabó; Beke Irén fodrász; Takács József szobafestő; Kerekes Margit nőiszabó; Takács Pál villanyzerelő; Engel Katalin nődivatkalapkészítő; Petrovai József hentes- és mészáros; Szentesi István lakatos; Berkovits Olga fűzőkészítő; Kozma Zoltán géplakatos; Steinmetz Viola nőiszabó; Reich Iolya nőiszabó; Nagy József lakatos; Balogh Imre szobafestő; Lelesz György férfiszabó; Fried Judit fehérneműkészítő; Stauber Sándor asztalos; Bácsi János kővező; Szilágyi László sütő.

Gyógyíthatatlan betegsége miatt borotvával elvágta torkát a vonaton

Szabó János 43 éves napszámos, józsa iakos tegnap reggel bejött Debrecenbe, hogy megvizsgálta magát a klinikán. Az esti vonattal hazafelé indult. A nagyállomáson ült be az egyik III. osztályú fülkébe, ahol rajta kívül még öt másik utas is ült. Mikor a vonat a kisállomás felé közeledett, a kocsiiban vele együtt ülők arra lettek figyelmesek, hogy feláll, izgatottan tesz egy lépést és kezében valami fényes tárgy villan meg. A következő pillanathban borotvájával átvágta a torkát. Esméletlenül rogyott össze a vonathon, mely néhány másodperccel az öngyilkossági kísérlet után beérkezett a kisállomásra. Az állomásiródtól telefonáltak mentőkért, akik Szabó Jánost kiszállították a sebészeti klinikára. Állapota súlyos, de remény van életbenmaradására. Szabó János tettét valószínűleg gyógyíthatatlan betegsége miatt követte el.

— Kitüntetés. Losonezy István ny. áll. őrnagynak a Kormányzó Úr a Nemzetvédelmi Keresztet adományozta.

— Karcag bevezette a kenyérjegyet a kenyérszükséglet biztosítására. A kenyér fejadagot 200 grammal állapították meg.

— Szétroncsolt fejfel, levágtott karal találták a síneken a mátészalkai állomáson Nagy Jenő 35 éves nagydobosi lakos holttestét. Megindult a vizsgálat annak megállapítására, hogy öngyilkosság történt-e, vagy baleset?

A közellátási miniszter a textilgyárakat kötelezte arra, hogy rövid határidőn belül jelenték be készleteiket a bejelentéssel egyidejűleg felhívták a nagyvállalatokat arra, hogy gyártásukat elsősorban a kiskeresetű rétegek igényeinek megfelelő árucikkek termelésére rendezzék be.

Az életbeléptetett rendszabályok véget vetnek annak a visszas helyzetnek, hogy egyesek nyerészkedés céljából árukat tartalékoljanak. Ennek a munkának maradéktalan megvalósításához a miniszter a nagyközönség segítségét kéri. Mindenkinek kötelessége támogatni saját érdekében ezt a munkát és könyörtelenül feljelenteni a bűnös áruhalmozókat, árurejtegetőket a közellátási hivatal illetékes szerveinél, a közellátási felügyelőségél, annyival inkább, mert ezeknek az intézkedéseknek az a célja, hogy a kiskeresetű néprétegek a legrövidebb időn belül olcsó és jóminőségű áruhoz jussanak.

GYÁSZROVAT

Tóth Albert 75. éves, ref. napszámos, temetése pénteken délután félnyolc órakor lesz a köztemetői IV-es teremből, ref. szertartással. Lakása: Téglavető 3. Pusztaí temetkezési intézet.

Erben Tivadarné Steiner Teréz temetése ma délután három órakor lesz a II. A) ravatalozó teremből római katolikus gyászszertartással. Fehértőy vállalata rendeli.

Boruzs Éva 3. évében elhunyt. Temetése ma délután 2 órakor lesz a III. ravatalozó teremből, református gyászszertartással. Fehértőy vállalata rendeli.

TEMETKEZÉSI KÖLTSÉGEINEK MEGTERÍTÉSÉRŐL BIZTOSÍTÁS UTJÁN GONDOSKODHAT

— Egyiptom bezárta a spanyol, francia és japán konzulátust. Erre a lépésre Anglia kényszerítette Egyiptomot, római megjegyzés szerint azért, nehogy „kellemetlen szemtanui lehetessenek annak a napnak, amikor az angolok megkezdik majd az arabok érzelmeinek vérbefojtását”.

Közgazdaság

Nemesített zab- és sörárpavetőmagot osztanak ki

A Növénytermelési Hivatal báró Bánffy földművelésügyi miniszter megbízása alapján korlátozott mennyiségben eredeti nemesített és utántermesztett zab- és sörárpavetőmagot oszt ki a gazdák között. Eredeti nemesített vetőmagot csak azok a gazdák igényelhetnek, akik továbbszaporításra vállalkoznak. Az igénylőknek a kormányhatóságilag megállapított áron felül hat pengő felarat kell fizetniük. Igényléseket Budapestén a Növénytermelési Hivatalnál IV., Vámház körút 2. kell bejelenteni.

Sörtések és juhok téli legeltetése

Hirdetmény. 51,111—1941. II. Ertesítem a város állattartó gazdaközönségét, hogy a város tulajdonát képező erdőszegekben gyakorolható téli legeltetésre vonatkozó hajtócédulákat a legeltetési szabályrendelet szerint arra illetékes egyének részére sörtések és juhok után a városi számvétség (városháza, I. 10 szoba), folyó évi november hó 19-től szerdától kezdődően adja ki. A sörtések és juhok téli erdei legeltetése ugyanis folyó évi november hó 19-én kezdhető meg. Legeltetésre felszabadított területeket a hajtócédulák bemutatásakor az illetékes erdőhivatalok fogják kijelölni. Debrecen, 1941 november 15. Polgármester.

Hirdetmény. 49,768—1941. II. Ertesítem a juhtartó gazdaközönségét, hogy a juhok nyári legeltetése a 11,126—1941 II. sz. határozat értelmében 1941 évi november hó 30-án megszűnik. Ertesítem azokat, akik juhaikat továbbra is a Hortobágyon kívánják tartani, vagy most szándékoznak oda juhokat kihajtani, hogy a juhok téli legeltetését a Hortobágyi pusztán — ideértve a folyón túli részeket is — az 1941 évi december hó elsejétől az 1942 évi február hó 15-ig terjedő időre engedélyezem. A legeltetési díj azokra a juhokra, amelyek a

7. OLDAL.

nyár folyamán is a Hortobágyon legeltetnek, darabonként 40 fillér, azok részére amelyek most hajtának ki, darabonként 60 fillér. Hajtócédula Debrecen sz. kir. város számvétsége 11. számú szobájában, folyó hó 20. napjától kivehető. Téli legeltetésre jogosító hajtócédula nélkül a Hortobágyon sem a folyón túli, sem a folyón innen eső részeken legeltetni nem szabad. Aki ez ellen vét, kihágást követ el és a legeltetési szabályrendelet értelmében büntetetik. Debrecen, 1941 évi november hó. Polgármester.

Az állati erővel folytatott teherfuvarozás legmagasabb fuvardíjainak megállapítása

Az Árelenőrzés Országos Kormánybiztosának 12,2100—V.—1941. számú körrendeletével kapott felhatalmazás alapján az állati erővel folytatott teherfuvarozó iparban Debrecen sz. kir. város területén felszámítható legmagasabb fuvardíjakat az alábbiak szerint állapítom meg:

1. A fuvarozásnak napidíj ellenében történő (ú. n. napi fuvar) elvállalása esetén a felszámítható legmagasabb fuvardíjak összege, beleértve a forgalmi adót is):

— Kétlovas fogatnál: egész napi fuvardíj 20 P, fél napi fuvardíj 12 P.

— Egylovas fogatnál: egész napi fuvardíj 14 P, fél napi fuvardíj 8 P.

A napidíj ellenében történő fuvarvállalásnál egyszer felszámítható legmagasabb pótdíj összege: előfogat általában 2 P, külsőségi burkolatlan kerti és telepi uccákon eszközözött fuvarnál 1.50.

Az 1. pontban megállapított legmagasabb egész napi ifuvardíjért teljesítendő fuvarozási idő (ú. n. hasznos fuvarozási idő) 10 óra, a fél napi fuvardíjért pedig 5 óra. A fuvarnak 10 órát meghaladó időtartamra történő igénybevétele esetén óránként 2 pengő túlóra díjat kell fizetni. Ha a fél napi fuvarozás esetén a fuvarozás időtartama 5 órát meghalad, de 8 órát nem éri el 1.20 pengő túlóradíj számítható fel; ha a fél napi fuvarozás esetén a fuvarozás időtartama 8 órát meghalad, az egész napi fuvardíjat kell megfizetni.

Ugyanazon fuvarozatóval szemben tilos a fél napi fuvardíjat egy munkanap alatt kétszer felszámítani.

2. Akkord fuvarozás legmagasabb fuvarozási fuvardíj: A súly szerint, vagy a szállított áruknak más szokásos egységgel szerinti történő fuvarozás esetén (akkordfuvar) egységfuvardíjnak azt kell tekinteni, ami a jelen határozat 1. pontjában megállapított napi fuvardíjak összegéből a megállapított fuvarozási idő alatt az árú természetének és a szakmai szokásoknak figyelembevételével megállapított, átlagosan elszállítható mennyiség alapján egy egységre esik. Az előbbi számítás alapján előálló akkord-kereset napi összege az ú. n. napi fuvardíjat legfeljebb 10 százalékkal haladhatja meg.

3. Aprított fa, szén, koks, brikett fuvarozásáért felszámítható legmagasabb fuvardíjak: 30 mázsán felüli fuvar esetén 100 kilonként 26 fillér, 30 mázsán aluli mennyiségű 100 kilonként 28 fillér, 30 mázsán aluli mennyiségű a vámsorompókon kívül fekvő kertészekre és telepekre fuvarozás esetén 30 fillér.

Hasáb, dorong, tuskó fuvarozásáért felszámítható legmagasabb fuvardíjak: önként kétlovas fogatnál 6 P, fél-ölként egylovas fogatnál 4 P, száz kilonként 20 mázsáig való terhelés esetén 26 fillér, 100 kilonként 10 mázsáig való terhelés esetén 28 fillér.

4. Téglá, építési anyagok fuvarozásáért: ezer darab téglá (két fuvarral), város belterületén 12 P, ezer darab téglá (két fuvarral) a város külterületén 18 P, cement, méz 100 kilonként a város belterületén 12 fillér, cement, méz 100 kilonként a város külterületén 16 f., homok köbméterenként a város belterületén 3.50 P, homok köbméterenként a város külterületén 4 P, épületfa mázsánként a város belterületén 20 fillér, épületfa mázsánként a város külterületén 20 fillér. Külterület alatt a városnak a vámsorompókon kívül eső része értendő.

Utépítési anyagok legmagasabb fuvardíj: a vámon belül a vámon kívül Kőanyag, téglá, homok, szerszám és egyéb fuvar köbméterenként leterhelés előtt átvéve vámon belül fuvaronként 3.50 P. Kivánságra idomba rakás köbméterenként 20 fillér. Kőanyag, téglá, homok, szerszám és egyéb fuvar köb-

méterenként leterhelés előtt átvéve vámon kívül fuvaronként a félnapnál kevesebb időt igénylő fuvarok napszámában el nem számolhatók egy teljes napszám 18 P. Vizes lajt huzatás. A lajt töltéséhez az útépitési vállalkozó által egy embernek hozzáadásával naponként, a hengerezés munkaidő tartama alatt egy teljes napszám 18 P. Kő, kavics, zuzalék, homok, vagy forgácskő huzatása csilléssel köbméterenként: 1. kezdő kilométer 30 fillér. 2. minden további, vagy megkezdett kilométer 10 f. Kőanyag, homok és egyéb tömeggáru szállítása vagonból való leterhelés nélkül — a helyszínen mérhető idomokba rakva: 1. kezdő kilométer 1.20 P. 2. minden további egész kilométer 1. P. 3. minden megkezdett kilométer 90 fillér. Kőanyag, homok és egyéb tömeggáru szállítása kívánására vagonból leterhelés, fekbérfelállással, köbméterenként 30 fillér.

Alkalmi (idényszerű fuvarozás) legmagasabb fuvardíja. (Mezőgazdák téli fuvarozása) Kétflovas fogatnál: egész napi fuvardíj 18 P. 1 úrm. köbméter, (egy fuvar, két úrm. köbméter) fuvardíja 7.50 P.

A fuvaros az elvállalt és lebonyolított fuvarozásért felvett, vagy felszámított összegekről a fuvarozatónak írásbeli igazolást (nyugta) köteles adni.

A jelen határozattal megállapított legmagasabb fuvardíjak 1940 évi nov. hó 19-én lépnek életbe. Dr Kölescy Sándor sk. polgármester.

SPORT

A DVSC első helye dől el Marosvásárhoz

A DVSC csapata csütörtökön nagy edzéssel készült a marosvásárhelyi mérkőzésre. A csapat formája kielégítő, az idény végén szokásos fáradtságnak nyoma sincs a játékosokon. Különösen a védelem mozgása biztató. Ez a védelem, mely helven percig állta a D. Magyarság támadócsapatát, remélhetőleg az MSE csatárokkal szemben is megállja helyét.

A DVSC összeállítása felől még nem történt döntés. Ma este megtartják a szokásos taktikai megbeszélésüket a vezetők és játékosok és ez alkalommal hozták nyilvánosságra az összeállítást is. A védelem változatlanul Keskeny, Csokai, B. Nagy összeállításban lép pályára. A fedezetsorban sem várható

változás, valószínűleg Orosz, Gere, G. lambosi játszanak. A támadócsapatok híve van annak a nézetnek, hogy győztes csapaton nem szabad változtatni és ismét a Dunakesziben szerepelt Szabó, Berecz, Serfőző, Zilahy, Kristóf esatársort kell szerepeltetni. A másik felfogás szerint Szabónak feltétlenül közepe a helye.

A DVSC marosvásárhelyi mérkőzése döntő az első hely szempontjából. Ha sikerül hazahozni mindkét pontot, akkor bizonyosra lehet venni, hogy a Törökvést idehaza legyőzve két pont előnnyel fog fordulni a debreceni csapat. A DVSC szombaton reggel indul Marosvásárhelyre és este megérkezve, a játékosok kipihenően állhatnak ki az MSE ellen.

Debrecenben az utolsó amatőr bajnoki mérkőzés kerül lejátszásra vasárnap az egyetemi sporttelepen a DEAC—NyVSC között. A DVSC II csapata a DTE-vel játszik kétórás kezdettel a Stadionban barátságos mérkőzést. Érdekes küzdelemnek ígérkezik az őszi bajnok DVSC II és a kitűnő formában levő DTE összecsapása.

A Mátyás-csoporthoz vasárnap fordulójának mérkőzése közül érdekesebbek a Budapesti Törökvést—Postás mérkőzés, ahol a Törökvést esetleg leadhatja egy pontot. Ugyancsak valószínű, hogy a Kolozsvári MÁV is pontot ad le Budapestben a Ganznak, a GSE a KEAC-cal, az SZE a Nagyváradit Törökvéssel, Nagybánya a NyTVE-vel játszik.

Érdekes mérkőzés kerül lejátszásra szombaton Budapestben. A Nagyvárad AC szombaton az Üllői úton játszik bajnoki mérkőzést az Újpesttel. A vasárnapi forduló legérdekesebb mérkőzése még a Ferencváros—Salgótarjáni BTC és Szolnok—DíMÁVAG.

Felsőipariskola—Tanítóképző 4:2 (3:1). KISOK mérkőzés. Vezette: Dr Lengyel. Az egyre ragyogóbb formát mutató felsőipariskola már az első negyedórán lerohanta a szívósan védekező ellenfelet. Góllövők: Tóth (2), Ács és Csizmadia, illetve Veszprémy és egy öngól. Ezzel a mérkőzéssel be is fejeződtek a KISOK mérkőzések. Tavasszal indul meg a hajrá a fej-fej mellett kezdő csapatok között.

APRÓHIRDETÉSEK

NYOMOZÓ IRODA

Gálócsy legrégibb magányozó megfigyelési, nyomozási diszkrét, eredményesek. Zöldfa 3. T.: 28-72. 1783 12. 11

ALKALMAZÁST nyér férfi

Kerékpárját télen javíttassa feleségem mellett Weisz műszerész, Piac 66. Hegesztés, zománcozás. 1420 12. 12

Egy jó családból való 15 éves fiú kintónak felvétel. Balázs Mihály, Péterfia 46. 1773

Egy fiatal pékség, ki önállóan is dolgozik, felvétetik. Szalay, Süte, Csapó 73. 1766

Fiatallodássegéd felvétetik. Arató Mátyás, Tiszacsépe. 1779

Házmaster felvétetik. Bethlen 43. 1778

Úrifodrászsegéd és tanult felvesz Biró, Deák Ferenc 26. 1802

Egy kézimunkást úrszabóságba felveszek. Gyuró, Rákosi Jenő u. 1797

Gép- és gyorsíró tisztviselői keresünk azonnali belépésre. Jelenkezés származási okmányokkal Anker Biztosító, Piac 34. 1774

ALKALMAZÁST keres férfi

Úrifodrászsegéd jobb üzletben elhelyezkedne. Bethlen 14. 3. ajtó. 1800

ALKALMAZÁST nyér nő

Jó munkás högyfodrász kisasszonyt felvesz Állandóra Soltész, Nap 27. 1780

Propagandanőt, ügyes, intelligens, jömegelelő, üzletben végzendő próbafőzéshez egyheti időtartamra, — ugyanahhoz kisegítőmunkaerőt keresek azonnalra. Jelenkezés reggel fél 9-től Szent Anna 10—12. Félélmélet 3. 1799

Kifutóleányt és bejáróleányt felveszek. Hatvan 61. földszint 1. reggel 8-tól. 843

ALKALMAZÁST keres nő

Üzletvezetőnek kancióval ajánlkozik keresztény úrileány, vagy betársulnék rentabilis üzletbe. Ajánlatokat a kiadóba „Úrileány” jelleggel. 1787

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

Mindenes főzőnő felvétetik azonnalra tanyára. Cim a kiadóban. 1111 vv

Mindenesnek elmenne megbízható erdélyi leány Miklós 29. 1789

Szobaleány jó bizonyítványal házaspárhoz felvétetik, Péterfia 29. Keresztlépület. 1777

Szolgálatba állana kis számú jobb családból tizenöt éves, erős, egészséges falusi leányka. Poroszlai út 43. 1786

AJÁNLAT

Kosztümöket, kabátokat izélesen készit, fordít, alakit „Margó” Bethlen ucca 29. 1029 12. 17

Új szűessalon! Legújabb modellek szerint új bundák alakítások javítások vállalok — muffok gyermeklábszákak raktáron. Szent Anna 5 l. em. Budainál. 1313 12. 10

Bundát készíttessen meg a tél beállta előtt Katona Vilmos szűcs. mesternél, Simonffy 2. 26 12. 18

Aranyat, ezüstöt, fogaranyat legmagasabb áron veszek. Altmann Sándor ékszerész, Hunyadi 23. 1197 11. 21.

Clánóztasson Csala címozó vállalattal, Lakásvizsgálatok felelősséggel. Rákóczi 9. Telefon 14-27. 655 11 26

Hegynyöket, csipke, zivert, köplianyagot, kőlibeteket olcsón Rothermere 36. Keresztlépület. 1231 1. 21

Használt varrógépek, gépkatrészek minden géphez, javítások felelősséggel, vétel, csere. Eisenberger, Csapó 101. 1501 1. 25

Szőrmebundákat olesóu készit, javit, alakit Kőváry szűcsmester, püspöki palota, Déri felől. 1820 11. 27

Aranyat, ezüstöt, briliánt magas áron vesz Pollák Endre ékszerész, Hatvan u. 2. 814 12. 6

Kellemes lakás, finom kószat a Hungaria panzióban, szobák napokra és hónapokra. Ferenc József 59. Telefon: 23—39 800 vv

Legolesóban fest, tisztít Weisz, Arany János ucca 29 szám. 1940 vv.

Számos bajára meghozza biztos gyógyulást különleges haskötőim. Kiss Béláné, Kossuth 59. 687 12. 31

Karácsonyra fordítassa ki női, férfi télikabátját Tegdesnél, Káivin tér 19. Püspöki palota. 539 12. 2

Órajavítást vállalok, ócska órákat veszek. — Schiffmann, Vendég 7. Kisállomásnál. 1942 11. 3

Tükrök, előszobába, fürdőszobákba nagy választékban Sipkovitsnál. — Nagyvárad u. 15. telefon 22-96. sz. 1645 vv.

Hízott baromfivér dísznőhizlaláshoz kapható Külsővásártér 15. 1788

KERESLET

Ékszer, aranyat, fogaranyat, ezüstöt legmagasabb áron veszek. Fránkl S., Piac 56. 98 11. 30

Férfi gumicsizmát, 43—44-es jökarban levőt megvételre keresek. — Honvédtemető 6. 1148 vv.

Keleti perzsa szőnyegét magas áron veszek. — Ajánlatok „Diszkrét” jellegre kiadóba kérek. 1770

ÉLELMISZER ITAL

Alma kapható, Csokónai 13. 1772

Kétképoszta, vörös képoszta igen szép eladó. Péterfia 29. Rauchaauer. 1776

OKTATÁS

Simaj gyors-, gépiróiskolában nov. közepén új tanfolyam kezdődik. Piac 73. 1311 12. 11

DIÁKOT KERES

Széchenyi u. 48. egy férfi használt bunda eladó. Ugyanott diákiúkat teljes ellátásra felvétetnek és kihordásra kószit kaphat. 1314

RÁDIO

Rádiókészülék vásárlásánál, javításnál forduljon bizalommal Szabó Lajos műszerészhez. — Csapó 86. Telefon: 32-54. 1987 12. 31

Egy kéllámpás egybeépített hálózati új rádió eladó. oldi 15. 1758

Teljesen új 940 típusú Philips 2+1 lámpás rádió eladó. Káivin tér 11. Házfeügyelnél. 1801

BÜTOR

Minék a fényes kirakal, amikor olesóbban vásárolhat mindenféle lakberendezési tárgyat udvari bútorüzletben, Piac 71. 592 12. 25

Barokk háló, modern háló, próbhaba, kombinált szekrény, rekamié, konyhaberendezés, rádió eladó. Kossuth 51. 1788 1. 4

Hálószobák, ebédlők, kombinált szobák, konyhaberendezések Salamon bútorüzletben. — Jömlénység. Előnyös árak. — Hunyadi 2. 398. 2. 1.

KIADÓ LAKÁS egyszobás

Egy szoba, konyha lakást adok a kisállomás közelében kevés házmunkáért. Ajánlatokat „Lakás” jellegre a kiadóhivatalba kérek. 1798

KIADÓ LAKÁS kétszobás

Eleserelném kertészen villamostól 6—8 pernyire levő két parketes szobás, különálló összkomfortos lakásomat, víz, gáz bent, lakbéré 68 P, hasonló kertészen levő háromszobás, összkomfortos, különálló lakással magasabb lakbérrel. Ajánlatokat „Villamoshoz közel” jellegre kiadóba kérek. 439 vv.

BÜTOROZOTT SZOBA

Uccai bútorozott szoba ágynemű nélkül kiadó. Vigkedvű 34. 1781

VEGYES

18 darab szarvasmarha telelésre kiadó. Kassa út 16 Konkoly. 1771

HASZNÁLT RUHA — CIPÓ

44-es barna és fekete férfi félcipő eladó. — Kandia 7. 1. ajtó. 166 vv

Fekete férfi télikabát középlemetre eladó. Pulszky 4. I. em. 5. 1785

INGÓSÁG VÉTEL

Legmagasabb áron veszünk ezüst és alpaca evőkészleteket, régi ékszereket, mindennemű szőnyegeket, régi órákat, díszlárgyakat, festményeket, bútorokat stb. Ingóságközvetítő, püspöki palota. Telefon 37—99 1131 vv.

Jó állapotban levő 40—42-es férfi gumicsizmát keresek. Hajnal 13. 1793

INGÓSÁG ELADÁS

Többféle motorkerékpáralkatrész jutányosan eladó. Nagyváthy, Kossuth 29 1937 vv.

Fafűtéses vörösréz fürdőkályha eladó. Jökarban levő vaskályha eladó. Hajnal 13. 1794

Eladó 300 darab ajtóvaló címtábla, zománcozott, 190 drb férfikalap, 900 drb könyv, 1 drb hűvér, 1 drb szőnyeg, 1 drb festmény. Zalogház, Hunyadi 14. 1733

Csontszínű, közepes nagyságú, jó cserép-kályha eladó. Hajnal 13. 1795

Nagy asztalspór, különleges tornyos spór, szelvény, asztal eladó. Hűvelves 11. 1792

GAZD. ESZKÖZÖK

Homokfutó, tejhordókocsi, vizeslaji, bódé alváza, egyes ekék, vetőgép. Hatvan 47. 1791

GAZD. TERMÉNYEK

Megérkeztek Ungváry József ceglédi faiskolájából a gyümölcsfák. Magastörzsű köszmet nagy választékban kapható. Garay u. 5. Bethlen u. 14. 830 12. 11

Eladó prima nagydobosi sütőtök. Gyár u. 1. Kovács. 1790

INGATLANT KERES MEGVÉTELRE

Keresek kisebb családi házat vagy telket megvételre Péterfia laktnya környékén. Péterfia 55. Soltész. 1775

ELADÓ HÁZ

Külsővásártér 15. sz. 826.60 négyzetgölg telket két lakással, nagy raktárakkal eladó. Cim a kiadóban 6+

Eladó Martinkán 2 nyilas szőlő, gyümölcsös, 2 szoba, konyha ház. Kassa út mellett két szoba, fürdőszoba, adómentes ház 10.500 P. Értekezni: Homok 82. 1764

ELADÓ HÁZHELY

Széchenyi ucca 85. sz. nagyobb telek egytagban eladó. Cim megvételre a kiadóhivatalban. 4+

ELADÓ FÖLD

Eladó Ondódon, Piacdűlőben 28 és fél hold prima tanyás ingatlan. Érdeklödni dr Oláh Tibor ügyvédnél. 842

Város alatt 8 hold föld szőlővel eladó. Érdeklödni Beresényi u. trafikban. 666 12. 7

Eladó Bellegetlon 347 sz. tanyás, 19 kat. hold szántóföld, varostól öt kilométerre kövesút mellett, téglaskerti megálló nál. Értekezni lehet: Hatvan u. 26. alatt. 819

Eladó Bánkon 7 hold tanyás föld, Hűse-féle. Értekezni lehet Papp Ignác ügyvédnél. Werbőczy ucca. 837

ELADÓ ÁLLAT

Friss fejős és hasas törzskönyvezett tehének eladók. Nemethy. Acsádi út, Bellegetlon 52. 1663

Szerkesztő: JÓZSEF PÁLFI
Kiadó: SZIGETHY GYULA
Kiadó és nyomja a NISZANTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ RESZVÉNTÁRSASÁG
Felelős igazgató: SZIGETHY GYULA